

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

**REGLEMENTĂRI PRIVIND
SPRIJINUL ACORDAT DE
STATELE MEMBRE ALE UE
VICTIMELOR TRAFICULUI DE
PERSOANE – ASPECTE
COMPARATIVE**

studiu documentar

februarie 2024

Materialele elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă au caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

Documentele legislative oficiale au fost consultate în limba de origine, iar traducerea informațiilor relevante selectate nu reprezintă o traducere oficială, fiind furnizată ca un mijloc de înțelegere a unui document original, scris în altă limbă.

Baza de date cuprinzând totalitatea studiilor elaborate de Direcția studii și documentare legislativă poate fi accesată prin intermediul paginii de Intranet a Camerei Deputaților la adresa:

Documentare și sinteză: Any-Mary Jula, consilier parlamentar

Direcția studii și documentare legislativă

Palatul Parlamentului, str. Izvor nr.2-4, sect.5, București

Tel: 021.316.03.65; 021.414.13.50/ 51, Interior 1350/1349, camera 5070

E-mail: doc@cdep.ro

A b s t r a c t

România, alături de alte 47 de state, este semnatară a Convenției Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane.

Convenția Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane, în vigoare de la 1 februarie 2008, este un tratat internațional care oferă un cadru cuprinzător pentru combaterea traficului de ființe umane, urmând o abordare bazată pe drepturile omului și centrată pe victimă. Convenția a fost ratificată de toate cele 46 de state membre ale Consiliului Europei, precum și de două state nemembre, Belarus și Israel.

Convenția stabilește obligații de prevenire a traficului de persoane, de elaborare a unui cadru cuprinzător pentru protecția și asistența victimelor și a martorilor, precum și de asigurare a unei anchete și urmăriri penale eficiente. Convenția prevede o serie de drepturi pentru victimele traficului, în special dreptul de a fi identificate ca victime, de a fi asistate în procesul de recuperare, de a beneficia de o perioadă de recuperare și reflecție și de un permis de ședere reînnoibil, precum și de a primi despăgubiri pentru prejudiciile suferite.

Materialul prezintă măsurile statelor semnatare cu privire la sprijinul acordat victimelor traficului de persoane din perspectiva obligațiilor stabilite în Convenție.

CUPRINS

CONSIDERAȚII GENERALE.....	5
ASPECTE COMPARATIVE	15
AUSTRIA.....	15
BELGIA	17
FRANȚA	21
ITALIA.....	26
GERMANIA	28
OLANDA.....	29
POLONIA.....	31
PORTUGALIA	32
SPANIA.....	34
SUEDIA	36
BIBLIOGRAFIE / WEBOGRAFIE	38

CONSIDERAȚII GENERALE

Principalele instrumente juridice internaționale referitoare la traficul de persoane, ratificate de România, ori care au incidență în sfera traficului de persoane și a drepturilor omului, precum și documentele europene relevante sunt următoarele:

1. [Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate](#), adoptată la New York, la 15 noiembrie 2000, ratificată prin [Legea nr.565/2002](#). România a semnat, la data de 14 decembrie 2000, la Palermo, Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate, precum și cele două protocoale adiționale, adoptate la New York, la data de 15 noiembrie 2000: Protocolul privind prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane, în special al femeilor și copiilor, precum și Protocolul împotriva traficului ilegal de migrați pe calea terestră, a aerului și pe mare;
2. [Convenția Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane](#), adoptată la 3 mai 2005, deschisă spre semnare și semnată de România la Varșovia la 16 mai 2005, ratificată prin [Legea nr.300/2006](#);
3. [Directiva 2011/36/UE](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 5 aprilie 2011 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și protejarea victimelor acestuia, precum și de înlocuire a Deciziei-cadru 2002/629/JAI a Consiliului.
4. [Directiva 2012/29/UE](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității și de înlocuire a Deciziei cadru 2001/220/JAI a Consiliului C.

Instrumente internaționale care fac referire explicită la drepturile copilului, traficul de copii și lupta împotriva oricărei forme de exploatare a copiilor:

1. Convenția cu privire la drepturile copilului, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 20 noiembrie 1989, ratificată de România prin [Legea nr.18/1990](#), republicată;
2. Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr.182/1999 privind interzicerea celor mai grave forme ale muncii copiilor și acțiunea imediată în vederea eliminării lor, adoptată la cea de-a 87-a sesiune a Conferinței Generale a Organizației Internaționale a Muncii la Geneva la 17 iunie 1999, ratificată prin [Legea nr.203/2000](#);

3. Protocolul facultativ la Convenția cu privire la drepturile copilului, referitor la vânzarea de copii, prostituția copiilor și pornografia infantilă, semnat la New York la 6 septembrie 2000, ratificat prin [Legea nr.470/2001](#);
4. Convenția Consiliului Europei pentru protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale, adoptată la Lanzarote la 25 octombrie 2007 și semnată de România la Lanzarote la 25 octombrie 2007, ratificată prin [Legea nr.252/2010](#).

Convenția Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane, în vigoare din 1 februarie 2008, este un tratat internațional care oferă un cadru cuprinzător pentru combaterea traficului de ființe umane, urmând o abordare bazată pe drepturile omului și centrată pe victimă. Convenția a fost ratificată de 46 de state membre ale Consiliului Europei, precum și de două state nemembre, Belarus și Israel.

Convenția stabilește obligații de prevenire a traficului de persoane, de elaborare a unui cadru cuprinzător pentru protecția și asistența victimelor și a martorilor, precum și de asigurare a unei anchete și a unei urmăriri penale eficiente. Convenția prevede o serie de drepturi pentru victimele traficului, în special dreptul de a fi identificate ca victime, de a fi asistate în procesul de recuperare, de a beneficia de o perioadă de recuperare și reflecție și de un permis de ședere reînnoibil, precum și de a primi despăgubiri pentru prejudiciile suferite.

Convenția are un domeniu de aplicare cuprinzător, incluzând toate formele de trafic (fie că este național sau transnațional, legat sau nu de crima organizată) și incluzând toate persoanele care sunt victime ale traficului de persoane (femei, bărbați sau copii). Formele de exploatare reglementate de convenție sunt: exploatarea sexuală, munca sau serviciile forțate, sclavia sau practicile similare sclaviei, servitutea și prelevarea de organe.

O componentă importantă a Convenției este reprezentată de mecanismul de monitorizare instituit pentru a supraveghea punerea în aplicare a acesteia de către statele părți. [Grupul de experți pentru acțiunea împotriva traficului de ființe umane GRETA](#) este responsabil pentru monitorizarea implementării Convenției Consiliului Europei privind acțiunea împotriva traficului de ființe umane de către părți.

...

Victimele care se eliberează/ sunt eliberate de controlul traficanților se află, în general, într-o poziție de extremă nesiguranță și de vulnerabilitate. Pe lângă faptul că au suferit traume psihice și/sau fizice, victimele traficului pot să nu aibă mijloace de subsistență, se pot afla într-o situație de migrație neregulamentară, fără documente și resurse pentru a se întoarce în țările de origine și pot să se teamă de represalii împotriva lor sau familiilor lor. Convenția cere părților să adopte măsuri pentru a ajuta victimele în recuperarea fizică, psihologică și socială, ținând cont de nevoile lor de siguranță și de protecție.

Aceste măsuri se aplică tuturor victimelor în mod nediscriminatoriu în conformitate cu articolul 3 din Convenție – femei, bărbați și copii, indiferent dacă sunt supuși traficului transnațional sau național, indiferent de forma de exploatare și de țara în care au fost exploatați.

Serviciile de asistență trebuie să fie furnizate pe o bază consensuală și informată, ținând cont de nevoile speciale ale persoanelor aflate într-o poziție vulnerabilă, precum și ale copiilor.

Articolul 12, paragrafele 1 și 2 din Convenție, stabilesc măsurile de asistență pe care statele părți trebuie să le acorde persoanelor pentru care există „motive rezonabile să se creadă că sunt victime ale traficului”, de exemplu, înainte ca procesul de identificare a victimei să fi fost încheiat. Aceste măsuri se aplică și victimelor străine aflate în situație nereglementară în perioada de recuperare și reflecție de cel puțin 30 de zile prevăzută la articolul 13 din Convenție, anterior acordării oricărui permis de ședere.

Scopul măsurilor este de a „asista victimele în recuperarea lor fizică, psihologică și socială”. Prin urmare, autoritățile trebuie să ia măsuri pentru a aplica aceste măsuri de asistență, ținând cont de natura specifică a acestui obiectiv. Convenția prevede o listă minimă de măsuri de asistență care trebuie să fie garantate prin lege și să includă cel puțin standarde de viață capabile să asigure subzistența victimelor (inclusiv cazare adecvată și sigură, asistență psihologică și materială), acces la tratament medical de urgență, traducere și servicii de interpretare, consiliere și informare, asistență pentru reprezentarea drepturilor victimelor în cadrul procedurilor penale împotriva infractorilor și accesul copiilor la educație.

Părțile sunt libere să acorde măsuri suplimentare de asistență.

Măsurile de asistență din Convenție ar trebui coroborate cu alte instrumente și linii directoare relevante privind drepturile omului.

Abordarea Convenției centrată pe victimă poate fi îndeplinită numai prin cooperarea multi-agenție, cum ar fi în cadrul unui mecanism național de trimitere, care implică o serie de actori guvernamentali și neguvernamentali ce lucrează împreună într-un mod coordonat pentru a se asigura că toate victimele, indiferent de organismul care le-a identificat, au acces la asistență și că nevoile lor sunt acoperite. Sprijinul oportun și eficient pentru persoanele traficate este important pentru a asigura recuperarea și reintegrarea acestora, dar și pentru a le încuraja să se desprindă de traficanți.

Întârzierile și limitările în furnizarea asistenței fac victimele vulnerabile la trafic și abuzuri. GRETA subliniază că acordarea de asistență în timp util victimelor traficului este esențială pentru a le încuraja să rămână în țara de destinație suficient de mult pentru a servi drept martori în procesele împotriva traficanților. Victimelor traficului ar trebui să li se ofere posibilitatea de a avea un rol în procedurile penale împotriva traficanților, dacă doresc acest lucru, și de a primi despăgubiri. În plus, măsurile de îmbunătățire a sprijinului pentru victime ar trebui să includă consultarea supraviețuitorilor traficului de persoane pentru a se asigura că nevoile acestora sunt satisfăcute în mod adecvat.

Temeiul juridic pentru acordarea de asistență victimelor traficului

Obligațiile prevăzute la articolul 12 din Convenție se aplică în mod egal tuturor statelor părți pe al căror teritoriu se află victimele traficului, indiferent dacă aceasta este o țară de origine, de destinație sau de tranzit. De menționat că ECHR - Curtea Europeană a Drepturilor Omului - afirmă și ea [dreptul victimelor traficului de a cere despăgubiri de la traficanții lor pentru veniturile pierdute](#).

Majoritatea țărilor semnatare au o bază statutară pentru acordarea de asistență victimelor traficului de persoane, fie printr-o lege dedicată împotriva traficului de ființe umane (de exemplu, Armenia, Azerbaidjan, Bulgaria, Cipru, Georgia, Luxemburg, Republica Moldova, România, Ucraina) sau prin norme cuprinse în legislația generală privind asistența socială (de exemplu, Letonia, Țările de Jos, Macedonia de Nord, Norvegia, Polonia, Serbia, Suedia). În țările care sunt în principal zone de destinație, temeiul juridic pentru asistența victimelor traficului este prevăzut în legislația privind străinii sau protecția internațională (de exemplu, Belgia, Danemarca, Franța, Italia, Portugalia). În unele țări, asistența este oferită pe baza acordurilor de cooperare între agenții, a memorandumurilor sau a protocoalelor de înființare a Mecanismului Național de Referire (de exemplu, Albania, Croația, Muntenegru, Spania).

În ceea ce privește copiii, legislația națională privind protecția copilului se aplică de obicei tuturor copiilor, inclusiv copiilor expuși riscului și victimelor traficului. Legislația prevede că autoritățile trebuie să protejeze grupurile deosebit de vulnerabile, cum ar fi copiii victime ale traficului. În plus, reglementează drepturile copiilor străini la educație, îngrijire medicală și servicii sociale și prestații sociale de bază, în aceleași condiții ca și copiii naționali.

Asistența necondiționată

În conformitate cu articolul 12, paragraful 6, din Convenție, fiecare parte va adopta măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a se asigura că asistența acordată victimei nu este condiționată de disponibilitatea acesteia de a acționa ca martor sau de a coopera în alt mod, cu autoritățile competente, în anchetele și procedurile penale.

Punctul 170 din Raportul explicativ al Convenției precizează că, în legislația multor țări, este obligatoriu să depună mărturie dacă se solicită acest lucru. Articolul 12, paragraful 6, din Convenție nu aduce atingere activităților desfășurate de autoritățile competente în toate fazele procedurilor naționale relevante, și în special atunci când investighează și urmăresc infracțiunile în cauză. Astfel, nimeni nu se poate baza pe paragraful 6 pentru a refuza să acționeze ca martor atunci când este obligat legal să facă acest lucru.

În majoritatea statelor semnatare, admiterea în sistemul de asistență pentru victime nu depinde de existența unei anchete penale.

Dimensiunea de gen a asistenței victimelor

În conformitate cu articolul 17 din Convenție, fiecare parte, prin aplicarea măsurilor de protecție și promovare a drepturilor victimelor, inclusiv dreptul la asistență, urmărește să promoveze egalitatea de gen și să utilizeze integrarea perspectivei de gen în dezvoltarea, implementarea și evaluarea măsurilor.

Scopul articolului 17 este de a atrage atenția asupra faptului că femeile, conform datelor existente, constituie majoritatea victimelor identificate ale traficului de ființe umane precum și asupra faptului că discriminarea femeilor și fetelor în societățile expuse la sărăcie și marginalizare, poate crește riscul de a fi vizate de rețelele de trafic. Traficul de ființe umane, atunci când este efectuat în scopul exploatării sexuale, afectează în principal femeile. Femeile sunt, de asemenea, traficate și în alte scopuri, cum ar fi munca forțată, servitutea domestică, căsătoria forțată, cerșetoria forțată sau criminalitatea forțată. Femeile și fetele sunt adesea vizate deoarece sunt afectate în mod disproporționat de sărăcie și discriminare, factori care le împiedică accesul la locuri de muncă, oportunități educaționale și alte resurse. Prin urmare, este esențial ca dimensiunea de gen a măsurilor de prevenire și protecție să recunoască aceste riscuri și să includă supraviețuitorii traficului în conceperea și implementarea măsurilor de incluziune socială și reintegrare.

Datorită naturii de gen a traficului, în multe țări, politica și practica împotriva traficului s-au concentrat asupra femeilor și fetelor. Majoritatea serviciilor de asistență, inclusiv adăposturile, sunt concepute și adaptate nevoilor femeilor victime, în special ale celor supuse exploatării sexuale. În mai multe state (de exemplu, Franța, Spania), s-au alocat resurse sporite pentru programele de asistență și reintegrare pentru femeile și fetele victime ale exploatării sexuale. Cu toate acestea, nu sunt suficiente resurse disponibile pentru a ajuta toate femeile victime ale altor forme de exploatare. Situația femeilor care au copii poate fi, de asemenea, deosebit de provocatoare, având în vedere riscurile de victimizare secundară a copiilor.

Numărul bărbaților victime ale traficului a crescut în statele părți la Convenție din cauza proliferării cazurilor de trafic în scopul exploatării prin muncă. Cu toate acestea, există încă o lipsă marcantă de proiecte de asistență pentru bărbații victime ale traficului. După cum s-a menționat în cel de-al 7-lea raport general al GRETA, prevederea asistenței acordate victimelor traficului în scopul exploatării prin muncă are specificități legate de faptul că majoritatea acestor victime sunt bărbați care nu pot fi recunoscuți ca vulnerabili la exploatare sau ca victime ale traficului.

Cazare adecvată și sigură

În conformitate cu Convenția, părțile trebuie să țină seama de nevoile de siguranță și protecție ale victimei (articolul 12, paragraful 2). Raportul explicativ notează că nevoile victimelor pot varia foarte mult în funcție de circumstanțele lor personale, cum ar fi vârsta sau sexul, sau circumstanțe precum tipul de exploatare la care au fost supuse, țara de origine, tipurile și gradul de violență suferită, izolarea. dacă au suferit din cauza familiei și

culturii lor, a cunoștințelor limbii locale și a resurselor lor materiale și financiare. Prin urmare, este esențial să se prevadă măsuri care să țină seama pe deplin de siguranța victimelor. De exemplu, adresa oricărei locuințe trebuie păstrată secretă, iar cazarea trebuie protejată de orice tentativă a traficantilor de a *recaptura* victimele.

Tipul de cazare adecvată depinde de circumstanțele personale ale victimei (de exemplu, aceasta poate locui în stradă sau are deja cazare, iar în acest din urmă caz va fi necesar să se asigure că, cazarea este adecvată și nu prezintă probleme de securitate). În ceea ce privește traficul de ființe umane, adăposturile speciale protejate sunt deosebit de potrivite și au fost deja introduse în diferite țări. Astfel de adăposturi, cu personal calificat să se ocupe de problemele de asistență pentru victimele traficului, asigură primirea nonstop a victimelor și sunt capabile să răspundă la situații de urgență. Scopul acestor adăposturi este de a oferi victimelor un mediu în care să se simtă în siguranță și de a le oferi ajutor și stabilitate. Protecția și ajutorul oferite de adăposturi vizează să permită victimelor să-și preia din nou controlul asupra propriei vieți.

În unele țări, există adăposturi special amenajate pentru victimele traficului, în timp ce în altele asistența este oferită în adăposturi sau centre de criză pentru victimele violenței domestice.

Cele mai bune practici internaționale sugerează că persoanele care au fost traficate în scopul exploatarei sexuale ar trebui să fie cazare în adăposturi specializate, urmând o abordare sensibilă la gen. În general, este de preferat ca toate victimele, indiferent de naționalitatea lor, să fie găzduite într-un cadru similar, care este separat de sistemul de imigrare și răspunde tipului de abuz pe care l-au suferit.

Victimele pot fi cazare în adăposturi sau centre de criză administrate de serviciile sociale de stat sau municipale, sau de furnizori de servicii, de obicei organizații ale societății civile, cu cel puțin o anumită finanțare din partea statului sau autorităților locale.

În general, rapoartele de evaluare ale GRETA indică o lipsă de locuri de cazare sigure și adecvate pentru victimele traficului. Lacunele în serviciile de sprijin pentru victime includ, de obicei, lipsa adăposturilor specializate, numărul limitat de locuri în adăposturi, disponibilitatea inegală de cazare și servicii în diferite părți ale țării, lipsa opțiunilor pe termen lung pentru supraviețuitorii care continuă să aibă nevoie de asistență și finanțare inadecvată.

Victime bărbați. Victime copii. Subzistența

În timp ce majoritatea țărilor evaluate țin seama în mod corespunzător de nevoile femeilor victime ale traficului, un număr de țări încă nu oferă servicii de asistență, inclusiv cazare, bărbaților victime ale traficului. În anumite țări sunt îmbunătățiri în ceea ce privește asistența bărbaților victime ale traficului. De exemplu, în Austria, la începutul anului 2014 a fost înființat un centru de sprijin pentru bărbații victime ale traficului de persoane, condus de ONG-ul MEN VIA și susținut financiar de Ministerul Federal al Muncii, Afacerilor Sociale și Protecției Consumatorului.

În cazul copiilor victime ale traficului, asistența trebuie adaptată la nevoile lor specifice și la prejudiciul psihologic și psihosocial particular pe care îl pot suferi, inclusiv cazare adecvată, acces la educație și formare profesională, ținând cont de interesul superior al copilului. O astfel de asistență ar trebui acordată în cadrul unui Mecanism național de identificare și referire (MNR; pentru România [aici](#)) pentru copiii traficați, care ar trebui să fie integrat în sistemul general de protecție a copilului, reunind serviciile sociale, de sănătate și educație, în conformitate cu Consiliul Europei și alte standarde și politici.

Paragraful 156 din Raportul explicativ al Convenției afirmă că asistența materială este menită să ofere victimelor mijloace de subzistență deoarece multe victime, odată scoase din mâinile traficantilor, sunt total lipsite de resurse materiale. Asistența materială se deosebește de ajutorul financiar prin aceea că poate lua forma unui ajutor în natură (de exemplu, alimente și îmbrăcăminte) și nu este neapărat sub formă de bani. Riscurile de exploatare a victimelor traficului sunt considerabile, în special pentru cele cu dizabilități psihice sau fizice sau care se confruntă cu discriminarea pe criterii de vârstă sau sex.

Asistența medicală

Asistența medicală este adesea necesară pentru persoanele traficate sau care au fost exploatate ori au suferit violențe. Asistența poate permite, de asemenea, păstrarea dovezilor violenței, astfel încât, dacă doresc, victimele să poată acționa în justiție. În timp ce procesul de identificare este în desfășurare, în perioada de recuperare și de reflecție, tratamentul medical de urgență trebuie garantat tuturor victimelor traficului, indiferent de cetățenie sau de statutul juridic. Articolul 13 din Carta Socială Europeană revizuită recunoaște dreptul oricărei persoane care nu are resurse adecvate la asistență socială și medicală. Asistența medicală completă este prevăzută în Convenție numai pentru victimele rezidente legal pe teritoriul Părții care nu dispun de resurse adecvate și au nevoie de un astfel de ajutor (Articolul 12, paragraful 3, din Convenție).

Consiliere, informare și asistență juridică

Două caracteristici comune ale situației victimelor sunt neputința și supunerea față de traficanți din cauza fricii și a lipsei de informații.

Articolul 12, paragraful 1, subparagraful d, din Convenție prevede că victimele trebuie să primească consiliere și informații, în special în ceea ce privește drepturile lor legale și serviciile de care dispun, într-o limbă pe care o înțeleg. În plus, în conformitate cu articolul 15 din Convenție, părțile trebuie să se asigure că victimele au acces, de la primul lor contact cu autoritățile competente, la informații cu privire la procedurile judiciare și administrative relevante într-o limbă pe care o pot înțelege.

Informațiile pe care trebuie să le furnizeze victimele se referă la chestiuni precum disponibilitatea modalităților de protecție și asistență, diferitele opțiuni disponibile victimei, riscurile acestora, cerințele pentru legalizarea prezenței lor pe teritoriul părții, diferitele forme

posibile. a căilor de atac, modul în care funcționează sistemul de drept penal (inclusiv consecințele unei anchete sau proces, durata unui proces, îndatoririle martorilor, posibilitățile de a obține despăgubiri de la persoanele găsite vinovate de infracțiuni sau de la alte persoane sau entități și șansele de executare corectă a unei hotărâri). Informarea și consilierea ar trebui să permită victimelor să își evalueze situația și să facă o alegere în cunoștință de cauză dintre diferitele posibilități care le sunt disponibile.¹⁸

Articolul 12, paragraful 1, subparagraful e, din Convenție se referă la asistența generală acordată victimelor pentru a se asigura că interesele acestora sunt luate în considerare în cadrul procedurilor penale. Articolul 15, paragraful 2, din Convenție tratează, mai precis, dreptul la un apărător.

În general, sunt necesare mai multe informații pentru victimele traficului, inclusiv pentru copii, cu privire la drepturile și obligațiile lor legale, beneficiile și serviciile disponibile și modul de acces la acestea și implicațiile de a fi recunoscut ca victimă a traficului.

Accesul timpuriu la asistență juridică este, de asemenea, important pentru a permite victimelor să întreprindă acțiuni civile pentru despăgubiri și reparații. O problemă comună este rata scăzută a remunerației plătite avocaților în cadrul programelor de asistență juridică finanțate de stat, care este disproporționată raportat la volumul de muncă care urmează să fie prestat. În practică, victimele depind în mare măsură de ONG-uri pentru acordarea de asistență juridică specializată, în timp ce ONG-urile depind de donatori care sunt dispuși să finanțeze asistență juridică sau de avocați care sunt dispuși să lucreze *pro bono*.

Multe victime nu vorbesc, sau abia vorbesc, limba țării în care au fost aduse pentru exploatare. Necunoașterea limbii se adaugă la izolarea lor și este unul dintre factorii care le împiedică să își revendice drepturile. Furnizarea de traduceri și interpretare, acolo unde este necesar, este o măsură esențială pentru garantarea accesului la drepturi, care este o condiție prealabilă pentru accesul la justiție.

Linii telefonice de asistență pentru victimele traficului sunt operaționale în majoritatea țărilor, oferind consiliere și informații într-o varietate de limbi și oferind sprijin și informații de contact persoanelor care au nevoie de asistență. Mai mult, adăposturile specializate pentru victimele traficului, în special acelea conduse de ONG-uri, angajează interpreți și mediatori culturali, care uneori sunt foste victime ale traficului.

Asistența psihologică

Asistența psihologică este necesară pentru a ajuta victimele traficului să depășească trauma prin care au trecut și să obțină o recuperare susținută și o incluziune socială. Unele victime necesită o atenție terapeutică pe termen lung din cauza violenței pe care au suferit-o. Fiecare victimă a traficului ar trebui să aibă o evaluare clinică adaptată pentru a include o evaluare a pregătirii lor speciale pentru terapie efectuată de un clinician cu experiență.²²

În timp ce accesul la asistență psihologică face parte din pachetul de măsuri de asistență la care victimele traficului au dreptul prin lege, în multe țări există lacune în ceea ce privește punerea în practică a acestei prevederi - cum ar fi întârzierile în accesul la sprijin psihiatric și psihosocial sau lipsa de psihoterapeuți capabili să facă față traumei.

(Re)integrarea socială și economică

În funcție de context, unele victime ale traficului se pot întoarce în țările lor și în familiile/comunitățile de origine, în timp ce altele trebuie să se integreze în alte țări sau comunități. În unele cazuri, întoarcerea, chiar dacă este voluntară, nu va fi posibilă, din cauza preocupărilor permanente de siguranță și securitate sau a considerentelor umanitare, motiv pentru care statele ar trebui să aibă capacitatea de a oferi soluții atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, ca alternative la întoarcere.

Articolul 12, paragraful 4, al Convenției cere statelor părți să permită victimelor traficului care se află în mod legal în țară să aibă acces la piața muncii, la formare profesională și educație. În plus, articolul 16, paragraful 5, din Convenție obligă fiecare parte să stabilească programe de repatriere prin adoptarea de măsuri legislative sau de altă natură, care să vizeze evitarea revictimizării. Această prevedere se adresează fiecărei părți, care este responsabilă de punerea în aplicare a măsurilor prevăzute. În același timp, fiecare parte ar trebui să depună toate eforturile pentru a favoriza reintegrarea socială a victimelor.

Procesul de recuperare și incluziune socială de succes în urma unei experiențe de trafic poate fi lung și complex. Pe lângă măsurile de asigurare a siguranței personale și a bunăstării psihice și fizice, este nevoie de pași care să promoveze incluziunea economică și socială a supraviețuitorilor traficului și să permită un nivel de trai rezonabil și durabil, prevenind astfel viitoarele episoade de trafic. Sărăcia îi împinge pe supraviețuitori înapoi în mâinile traficantilor. Prin urmare, supraviețuitorii traficului de persoane au nevoie de acces la o locuință adecvată și durabilă și de furnizarea continuă de sprijin și îngrijire specializată.

Un element important al (re)integrării persoanelor traficate este independența lor economică, care poate fi realizată prin plasarea la un loc de muncă.

Rolul societății civile

Convenția recunoaște în mod explicit rolul organizațiilor societății civile în îndeplinirea scopurilor Convenției, inclusiv atunci când vine vorba de acordarea de asistență victimelor traficului. În conformitate cu articolul 12, paragraful 5, din Convenție, asistența poate fi acordată în cooperare cu ONG-uri, alte organizații relevante sau alte elemente ale societății civile implicate în asistența victimelor. Cu toate acestea, după cum se subliniază în paragraful 149 din Raportul explicativ asupra convenției, părțile rămân responsabile pentru îndeplinirea obligațiilor din Convenție. În consecință, trebuie să ia măsurile necesare pentru a se asigura că victimele primesc asistența la care au dreptul, în special asigurându-se că serviciile de primire, protecție și asistență sunt finanțate în mod adecvat și în timp util.

[GRETA](#) face referire la raportul Biroului Reprezentantului Special și Coordonatorului pentru Combaterea Traficului de Ființe Umane, care a explorat rolul societății civile în lupta împotriva traficului de ființe umane. ONG-urile operează adesea în prima linie, au direct contacte cu grupurile marginalizate vulnerabile la trafic și pot permite victimelor să acceseze asistența și sprijinul la care au dreptul. În plus, ele pot oferi un mediu sigur și neutru în care

persoanele traficate se pot recupera, precum și acces la diferite servicii de asistență eficiente. În plus, ONG-urile facilitează și permit adesea trimiterea victimelor către serviciile publice.

Majoritatea țărilor au instituit o formă de cooperare cu ONG-uri specializate care oferă sprijin victimelor. În unele țări, furnizarea de servicii pentru victimele traficului este delegată unor ONG-uri care sunt selectate prin licitații publice sau sunt supuse unei anumite forme de proceduri de licențiere. Alte țări au adoptat memorandumuri de înțelegere sau protocoale care specifică rolul ONG-ului.

Concluzii finale

La zece ani de la intrarea în vigoare a Convenției Consiliului Europei privind acțiunea împotriva traficului de ființe umane, activitatea de monitorizare a GRETA arată că există încă lacune grave în ceea ce privește protecția drepturilor victimelor traficului și, în special, în disponibilitatea/accesibilitatea asistenței și în măsurile adaptate nevoilor victimelor.

În același timp, rapoartele de țară ale GRETA demonstrează modul în care implementarea standardelor Convenției duce la îmbunătățiri, în timp. Făcând presiuni pentru schimbări legale, politice și practice, GRETA își propune să facă diferența pentru victimele traficului din Europa, precum și să prevină în primul rând traficul extins. Recomandările GRETA sunt reflectate în strategiile și planurile naționale de acțiune și sunt urmate de deschiderea de noi adăposturi și implementarea de noi servicii pentru victime.

Efectele dăunătoare, de anvergură, ale traficului de persoane necesită persistență și angajament pentru punerea în aplicare deplină a obligațiilor statelor în materie de drepturile omului și o concentrare sporită pe prevenire. Organizațiile internaționale, guvernele și societatea civilă trebuie să crească gradul de conștientizare în sectorul privat, cu privire la traficul de persoane și responsabilitatea și rolurile lor în combaterea traficului de persoane.

Respectarea și îndeplinirea drepturilor tuturor lucrătorilor și prevenirea exploatării prin muncă în sectoarele cele mai expuse riscului sunt esențiale pentru eliminarea traficului de persoane. Traficul de ființe umane se încadrează în cadrul ONU „Protejați, respectați și remediați” și dă naștere unor obligații clare de *due diligence* pentru state și sectorul privat.

ASPECTE COMPARATIVE

AUSTRIA

În Austria, acordarea de asistență pentru victimele traficului de către ONG-ul [LEFÖ-IBF](#) - care este finanțat de autorități în acest scop - este necondiționată, și are loc înainte de începerea oricărei proceduri penale și nu depinde de disponibilitatea victimei de a acționa ca martor într-un proces. Asistența este disponibilă atât victimelor identificate oficial de poliție, cât și presupuselor persoane traficate care nu au fost identificate oficial. Acestea din urmă beneficiază de acces gratuit și necondiționat la asistență de către LEFÖ-IBF, dar nu au acces la un statut legal de rezidență și trebuie să părăsească țara. Acest lucru erodează standardul de asistență necondiționată, cerințele de siguranță și protecție pentru persoanele traficate, precum și prevenirea traficului în continuare¹.

În Austria, în conformitate cu secțiunea 9 din [Legea generală de securitate socială](#), anumite grupuri care nu au venituri și care altfel nu ar face parte din sistemul statutar de sănătate pot fi incluse în acesta printr-un decret al Ministerului Federal al Muncii și Afacerilor Sociale. Acest decret se referă la solicitanții de azil (care sunt acoperiți de garanția minimă federală) și străinii vulnerabili acoperiți de secțiunea 2 a acordului de furnizare de bază (Grundversorgungsvereinbarung) dintre Guvernul Federal și Landuri. Prin urmare, victimele traficului de ființe umane care îndeplinesc unul dintre aceste criterii pot fi incluse în sistemul statutar de sănătate. Resortisanții țărilor terțe au dreptul la „prestație de bază”, inclusiv asistență medicală, în conformitate cu acordul de furnizare de bază, precum și cu legile regionale privind furnizarea de bază. Cu toate acestea, cetățenii UE traficați nu pot fi asigurați înainte de a primi un certificat de înregistrare, care poate fi dificil de obținut. Menținerea unei rețele de medici și cooperarea cu o organizație din Viena care oferă îngrijiri medicale de bază pentru persoanele neasigurate implică un efort semnificativ pentru LEFÖ-IBF. GRETA a fost informat că apar dificultăți, deoarece calitatea asistenței medicale gratuite nu este comparabilă cu serviciile de sănătate plătite.

În Austria, o modificare a Legii privind angajarea cetățenilor străini a intrat în vigoare la 1 iulie 2011, acordând victimelor și martorilor traficului facilitarea accesului pe piața muncii. Cu toate acestea, accesul pe piața muncii este destul de restrictiv pentru solicitanții de azil. Nu există restricții ca solicitanții de azil să devină lucrători independenți și GRETA a fost informat că femeile solicitante de azil, în special, au fost adesea determinate să devină lucrătoare sexuale independente.

Primul pas în protecția victimelor este de a le îndruma în mod corespunzător către ONG-uri specializate care oferă adăpost, asistență psihosocială și juridică în cadrul procedurilor penale. Consilierii însoțesc victimele în timpul interviurilor cu poliția și al

¹ <https://rm.coe.int/assistance-victims-thematic-chapter-8th-general-report-en/16809ce2e9>

audierilor în instanță. Cooperarea strânsă dintre LEFÖ-IBF și poliție permite o evaluare eficientă a siguranței și schimbul de informații despre potențialele amenințări².

Cu toate acestea, victimele sunt încă amenințate prin amenințările la adresa membrilor familiei și/sau prin intermediul rețelelor sociale.

Când victimele TFU sunt identificate, poliția le informează cu privire la drepturile lor și le îndrumă către ONG-urile de sprijin (LEFÖ-IBF pentru victimele femeii și MEN VIA pentru victimele bărbați). LEFÖ-IBF este o instituție recunoscută de asistență pentru victime, așa cum este definită de Secțiunea 25(3) din Legea privind securitatea publică („SPG”). Funcționează la nivel național în numele Ministerului Federal de Interne și al Ministerului Federal al Educației și Afacerilor Femeii. Secțiunea 56 alineatele (1) și (3) din „GSP” permit autorităților de aplicare a legii să difuzeze informații personale către instituțiile de asistență pentru victime, atâta timp cât aceste detalii servesc scopului de a proteja o persoană aflată în pericol. Victimele care sunt îndrumate către LEFÖ-IBF primesc informații juridice, inclusiv cu privire la procedurile judiciare și administrative.

BFA cooperează îndeaproape cu LEFÖ-IBF, OIM și ICNUR. În plus, există un punct focal în Direcția BFA, Biroul personalului, dacă apar întrebări (de exemplu, din partea unui ONG) cu privire la un caz individual specific.

Se acordă o atenție specială și expertiză în tratarea cazurilor de activități independente false, companii de tip ”cutie poștală”, subcontractare și detașare a lucrătorilor, pentru a preveni abuzurile.

O listă de indicatori pentru identificarea victimelor este pregătită și actualizată de Grupul operativ pentru combaterea traficului de persoane și distribuită autorităților relevante, partenerilor sociali și ONG-urilor (LEFÖ/IBF și Men VIA).

Cooperarea cu ONG-uri specializate (ex. LEFÖ/IBF și MEN VIA) contribuie la realizarea acestor obiective. În acest context, un program special oferit de Oficiul Public pentru Ocuparea Forței de Muncă din Viena, în strânsă cooperare cu LEFÖ-IBF, oferă asistență pentru integrarea pe piața muncii victimelor, inclusiv coaching individual, activități speciale de plasare, sprijin pentru dobândirea calificărilor și cursuri de limbă.

Fondul Social (Fonds Soziales Wien, FSW) este responsabil în primul rând pentru finanțarea asistenței pentru persoanele cu dizabilități în zona orașului Viena. Cerințele pentru acordarea de finanțare în domeniul asistenței pentru persoanele cu dizabilități sunt definite în [Legea privind egalitatea de șanse \(CGW\)](#) și în liniile directoare de finanțare ale [Fondului Social de la Viena \(FSW\)](#). Persoanele cu dizabilități traficate pot primi finanțare pentru servicii în domeniul asistenței pentru persoanele cu dizabilități (cum ar fi traiul asistat, structura de zi și alt sprijin psihosocial) dacă îndeplinesc cerințele generale de eligibilitate. FSW prevede facilități care oferă o varietate de servicii de consiliere pentru diferite grupuri de persoane cu dizabilități. De exemplu, există facilități specifice pentru persoanele cu boli mintale. Centrul de Consiliere pentru Persoane cu Dizabilități al FSW este în contact cu ONG-urile pentru victimele traficului de persoane (LEFÖ - IBF și Men Via). În plus, Departamentul pentru Femei din Viena finanțează asociații/organizații non-profit din oraș,

² <https://rm.coe.int/greta-2023-11-aut-q4-en-rep-with-appendices/1680adde40>

care oferă sprijin grupului țintă cum ar fi [Ninlil](#) – Împuternicire și consiliere pentru femeile cu dizabilități și [Kraftwerk](#) împotriva violenței sexuale împotriva femeilor cu dificultăți de învățare.

În plus, grupurile de protecție a victimelor din cadrul Asociației de Sănătate din Viena ([Wiener Gesundheitsverbund, WIGEV](#)) din clinici au personal multi-profesional și îngrijesc victimele cu copii sau copii victime și/sau persoane traumatizate psihologic și fizic, precum și persoane fără adăpost.

BELGIA

În Belgia, un număr de trei ONG-uri ([Pag-Asa](#), [Payoke](#) și [Sūrya](#), situate, respectiv, la Bruxelles, Anvers și Liège) au primit statutul de furnizori oficiali de asistență pentru victimele traficului, în conformitate cu [Decretul regal din 18 aprilie 2013](#). Ele administrează centre de primire specializate și securizate pentru toate victimele adulte ale traficului de persoane, indiferent de sex, tip de exploatare, naționalitate sau statut de imigrare și unde au fost depistate. În anumite cazuri, victimele pot fi găzduite în apartamente de tranzit sau alte locuri de cazare după o ședere într-un centru specializat de primire (care durează în medie până la șase luni) sau direct, în funcție de nevoile lor. Fiecare centru are o echipă multidisciplinară care include educatori, criminologi și asistenți sociali. Pe lângă cazare, centrele oferă asistență juridică, sprijin psihosocial și asistență medicală. Cu toate acestea, nu există prevederi legale privind finanțarea activităților celor trei centre de specialitate. GRETA a fost îngrijorat de faptul că finanțarea celor trei centre specializate s-a deteriorat și a îndemnat autoritățile belgiene să le asigure o finanțare adecvată pentru a le asigura funcționarea nestingherită și furnizarea tuturor măsurilor de asistență prevăzute la articolul 12 din Convenție³.

Victimele care nu mai sunt sub controlul traficanților lor se află, în general, într-o poziție de nesiguranță și vulnerabilitate. Două caracteristici comune ale situației victimelor sunt neputința și supunerea față de traficanți, din cauza fricii și a lipsei de informații-suport despre cum să scape din situația respectivă.

Articolul 12, paragraful 1, subparagraful d, din Convenție prevede că victimele trebuie să primească consiliere și informații, în special în ceea ce privește drepturile lor legale și serviciile la care au dreptul, într-o limbă pe care o înțeleg. În plus, în conformitate cu articolul 15, paragraful 1, din Convenție, părțile trebuie să se asigure că victimele au acces, de la primul contact cu autoritățile competente, la informații privind procedurile judiciare și administrative relevante, într-o limbă pe care o pot înțelege.

În Belgia, dreptul la informare al presupuselor victime ale traficului este reglementat de [Legea privind accesul pe teritoriu al străinilor](#), care prevede la articolul 61/2, alineatul 1, că poliția sau serviciile de inspecție informează cetățenii străini că este posibil să obțină un permis de ședere, prin cooperare cu autoritățile competente însărcinate cu ancheta sau

³ <https://rm.coe.int/3rd-greta-evaluation-report-on-belgium/1680a8940b>

urmărirea penală și le va trimite către un centru specializat. În plus, [Circulara din 23 decembrie 2016](#), care a fost publicată la 10 martie 2017 și se referă la cooperarea multi-agenție în legătură cu victimele traficului de ființe umane, precizează că „de îndată ce o persoană poate, pe baza unor indicatori, să fie considerată o presupusă victimă a traficului de persoane sau a anumitor forme agravate de contrabandă de persoane, poliția sau serviciul de inspecție socială în cauză trebuie să informeze această persoană despre procedură. Această obligație se aplică și oricărei alte autorități care intră în contact cu presupuse victime, precum Oficiul pentru străini, Biroul Comisarului General pentru Refugiați și Apatrizi...”. De asemenea, potrivit articolelor 3bis și 5bis din titlul preliminar din [Codul de procedură penală](#) (CPP), victimele infracțiunilor trebuie să primească informațiile necesare și să fie puse, după caz, în legătură cu organele de specialitate. Victimele trebuie, de asemenea, să fie informate despre modul în care pot cere despăgubiri în cadrul procedurilor penale și să se declare parte vătămată.

Informațiile sunt furnizate victimelor printr-un pliant (special conceput pentru victimele traficului de ființe umane) care este disponibil în 28 de limbi. Centrele specializate de primire au responsabilitatea de a furniza fiecărei presupuse victime informații detaliate despre procesul de obținere a statutului de victimă și despre ceea ce face centrul de primire (articolul 4 din Circulara din 23 decembrie 2016). Aceste informații sunt furnizate de un membru al personalului centrului în timpul a două interviuri cu victima.

Articolul 15(3) din Convenție stabilește și un drept al victimelor la despăgubiri. Despăgubirea este pecuniară și acoperă atât prejudiciul material (cum ar fi costul tratamentului medical), cât și prejudiciul moral (suferința pricinuită). Cu toate acestea, chiar dacă traficanțul este cel care este obligat să despăgubească victima, în practică există rareori despăgubiri integrale, fie că traficanțul nu a fost găsit, a dispărut sau s-a declarat în stare de faliment. Prin urmare, articolul 15 alineatul (4) impune părților să ia măsuri pentru a garanta despăgubirea victimelor. Mijloacele de garantare a compensației sunt lăsate la latitudinea părților, care sunt responsabile pentru stabilirea temeiului juridic al compensației, a cadrului administrativ și a modalităților operaționale pentru schemele de compensare. În acest sens, articolul 15 alineatul (4) sugerează înființarea unui fond de compensare sau introducerea de măsuri sau programe de asistență socială și integrare socială a victimelor care ar putea fi finanțate din bunuri de origine penală. Relevantă în acest sens este Convenția europeană privind despăgubirea victimelor infracțiunilor cu violență, în temeiul căreia, atunci când despăgubirea nu este disponibilă pe deplin din alte surse, statul va contribui la despăgubirea celor care au suferit vătămări corporale grave sau afectări ale sănătății direct atribuite acestora.

Legislația permite victimelor traficului de persoane să solicite despăgubiri în Belgia

O victimă a traficului de ființe umane are dreptul de a introduce o acțiune civilă în cadrul procedurilor penale pentru a solicita despăgubiri de la infractor pentru prejudiciul suferit. În mod alternativ, victima poate face o cerere separată în fața unei instanțe civile, dar procesul civil este suspendat până la luarea unei hotărâri definitive de către instanța

penală. Avantajul pentru victimă în cererea de despăgubire în cadrul procedurilor penale este că îi permite să contribuie la desfășurarea procesului respectiv și la cercetarea judecătorească, de exemplu prin solicitarea judecătorului de a lua măsuri de investigație suplimentare. Într-o instanță civilă, victima trebuie să furnizeze dovezi cu privire la responsabilitatea infractorului.

În ceea ce privește traficul în scopul exploatării prin muncă, prejudiciul suferit de victimă poate include pierderea de salariu, care este calculată de inspectoratul de muncă pe baza baremelor în vigoare în Belgia. Direcția Generală de Supraveghere a Monitorizării Legislației Sociale (CLS) și unitatea de inspecție a muncii ONSS joacă un rol important în recuperarea salariilor neplătite.

Repatrierea sau plecarea voluntară a victimelor în țara de origine nu le împiedică să solicite despăgubiri. În temeiul articolului 68, paragraful 1, din Codul de procedură penală, orice parte care solicită despăgubiri în cadrul unui proces penal trebuie să aleagă o adresă pentru comunicare în Belgia, deși această adresă poate fi cea a biroului avocatului care o reprezintă

În ceea ce privește despăgubirile din partea statului, victimele traficului pot solicita acest lucru de la Fondul de ajutor financiar pentru victimele actelor intenționate de violență depunând o cerere la Comisia de ajutor financiar pentru victimele actelor intenționate de violență. Pentru a fi eligibilă pentru ajutor financiar, o victimă trebuie să demonstreze că a fost comis un act de violență intenționat, a suferit un prejudiciu fizic sau psihologic grav, iar prejudiciul a fost o consecință directă a acestui act de violență intenționat. Comisia oferă trei tipuri de ajutor:

- 1) **ajutor primar**, care se acordă odată cu încheierea procesului penal și este plafonat la 125 000 EUR;
- 2) **ajutor de urgență**, care poate fi acordat atunci când o întârziere în acordarea ajutorului primar poate cauza solicitantului un prejudiciu considerabil și care poate fi solicitat de îndată ce a fost depusă o cerere civilă sau o plângere penală și poate fi acordat înainte de încheierea procesului judiciar. Plafonul pentru ajutorul de urgență a fost majorat de la 15 000 EUR la 30 000 EUR;
- 3) **ajutorul suplimentar** poate fi acordat în cazul în care prejudiciul suferit de victimă crește după acordarea ajutorului primar. Acest nivel înrăutățit al vătămării trebuie dovedit cu documente medicale sau evaluări ale experților. Valoarea maximă a ajutorului suplimentar este de 125 000 EUR.

Articolul 31bis din [Legea din 1 august 1985 și alte măsuri fiscale](#) stabilește o serie de cerințe care trebuie îndeplinite pentru a primi o plată din Fondul de ajutor financiar pentru victimele actelor de violență intenționate:

- actul de violență trebuie să fi fost comis în Belgia;
- procedura trebuie să se fi încheiat printr-o hotărâre definitivă (dacă făptuitorul este cunoscut) sau ancheta trebuie să fi fost finalizată (dacă făptuitorul este necunoscut);

- victima trebuie să depună cererea de ajutor primar în termen de trei ani de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești; deoarece acesta este un sistem subsidiar, victima trebuie să demonstreze că a făcut tot ce i-a stat în putere pentru a obține despăgubiri (pretenția de despăgubire în procesul penal este suficientă pentru a îndeplini această cerință) și a obține plata acesteia (de exemplu, prin solicitarea sechestrului bunurilor făptuitorului). Cu toate acestea, această cerință subsidiară nu este absolută și nu este interpretată ca impunând victimei să procedeze la executarea silită înainte de a solicita ajutor primar în cazul în care făptuitorul era în mod vădit insolubil. În plus, articolul 36bis, paragraful 1, 6°, din Legea din 1 august 1985 permite Comisiei să facă excepții de la caz la caz în situația în care, din cauza unor împrejurări independente de voința lor, reclamantul nu a putut depune o plângere, să dobândească calitatea de vătămat, să pretindă despăgubiri în cadrul procesului penal sau să obțină o hotărâre judecătorească sau dacă reiese că ar fi vădit nerezonabil să se facă o cerere din perspectiva insolvenței infractorului.

Numărul victimelor traficului care solicită despăgubiri de stat este limitat. Acest lucru se datorează unui număr de factori. În primul rând, o mare parte a victimelor nu cunosc această posibilitate. În al doilea rând, procesul de depunere a cererii la Comisie necesită foarte mult timp și pune victimelor o presiune mentală, ceea ce le descurajează să urmeze această cale. În plus, caracterul subsidiar al acestui sistem exclude victimele care nu au depus o acțiune civilă, fie pentru că nu au putut fi reprezentate de un avocat, fie din cauza fricii de represalii, pentru a obține despăgubiri de stat.

Cele trei centre specializate de primire, care sunt administrate de ONG-urile Pag-Asa, Payoke și Surya, au statut oficial de furnizori de asistență pentru victimele traficului de persoane. După cum este descris în al doilea raport de evaluare, asistența oferită de centre include cazare, asistență psihologică și medicală, precum și suport administrativ și juridic. De asemenea, centrele pot contacta direct Oficiul pentru Străini pentru a solicita eliberarea unui permis de ședere victimei traficului de persoane și pot acționa ca reclamant civil în cazurile traficului de persoane, așa cum o fac în mod regulat.

Centrele sunt finanțate atât la nivel federal, în special în ceea ce privește aspectele care implică contactul cu autoritățile și aspectele juridice și administrative, cât și la nivel regional, în special în ceea ce privește primirea și cazarea.

Acordarea de finanțare a serviciilor psihologice este în responsabilitatea entităților federale. Centrul Esperanto pentru minori din Valonia oferă un proces de sprijin psihologic adaptat fiecărui copil care are ca scop stabilirea unei relații de încredere cu copilul, evaluarea situației acestuia, abordarea problemelor de identitate sau dificultăți culturale și, în final, lucrul la orice traumă. Sprijinul este oferit pe termen mediu și deseori continuă după ce individul ajunge la vârsta adultă, până la vârsta de ani. Centrul, care nu are statutul formal de centru specializat, are un sistem de finanțare separat: este finanțat în comun de ONSS, autoritățile provinciale și locale și Federația Valonia-Bruxelles.

De asistență psihologică beneficiază doar victimele care sunt cazate în centrele destinate acestui scop. Centrele au o capacitate de cazare limitată și, uneori, trebuie să refuze să primească persoane noi din cauza lipsei de locuri. Dar sunt situații în care pot obține sprijin psihologic și victimele traficului care nu sunt cazate în centre specializate, cum ar fi solicitanții de azil.

FRANȚA

Franța este o țară de destinație pentru femei și fete traficate în scopul exploatării sexuale (provenind în special din Europa de Est, Africa de Vest, precum și din mai multe țări din Asia). Bărbații, femeile și copiii sunt traficați și pentru munca forțată, inclusiv servitute domestică. Guvernul francez estimează că 18.000 până la 20.000 de femei sunt victime ale traficului sexual în această țară. Traficul de ființe umane în scopul exploatării sexuale este o problemă majoră în Franța și afectează în special victimele din Nigeria, China, România și Bulgaria. Fenomenul cel mai îngrijorător, în prezent, este numărul tot mai mare de victime ale traficului de copii. Cele mai multe dintre aceste victime minore provin din sud-estul Europei, în special din România și Bulgaria.

Minorii sunt, în principal, forțați la cerșit, dar, de asemenea, sunt exploatați pentru comiterea de infracțiuni. Tinerele victime vin, în marea lor majoritate, din comunitățile de romi și sunt recrutate fie prin rețele criminale sau de către proprii lor părinți. Minorii obligați să săvârșească furturi din buzunare, de la ATM-uri și infracțiuni similare, provin mai ales din orașele mici din Europa de Sud-Est. Ele sunt adesea controlate de organizațiile mafioate care își extind activitatea în mai multe țări din Europa de Vest. De exemplu, grupările care sunt prezente în Paris provin din sudul României și desfășoară activități similare în Italia, Spania și Regatul Unit.

În cele mai multe cazuri, copiii acționează sub influența familiilor și execută ceea ce li se cere să facă. În caz de "nesupunere" sau câștigurile insuficiente, copiii sunt de obicei victime ale violenței fizice.

Victimelor traficului de persoane li se oferă o perioadă de reflecție de 30 de zile. Un permis de ședere de șase luni, cu posibilitatea reînnoirii, este dat celor care aleg să coopereze în cadrul procedurilor penale.

În Planul național de acțiune, guvernul a prevăzut acordarea instruirii necesare personalului de aplicare a legii pentru a îmbunătăți capacitatea lor de a identifica potențialele victime ale traficului, și a creat și distribuit carduri de dimensiuni mici care conțin instrucțiuni de identificare a victimelor poliției de frontieră și a organizațiilor non-guvernamentale. Prezentul plan național se bazează pe crearea unui ghid pentru prima identificare a victimelor pentru a instrui toate părțile interesate.

Guvernul acordă finanțare victimelor, inclusiv o bursă lunară de 464 de euro, precum și îngrijire medicală, consiliere juridică, adăpost și consiliere psihologică. Guvernul,

împreună cu autoritățile de la Paris, finanțează organizațiile nonguvernamentale pentru a oferi o rețea de servicii și adăpost pentru victime⁴.

Cel de-al doilea Plan Național de Acțiune notează că prea puțini profesioniști sunt instruiți pentru a ajuta cu tratarea consecințelor psihologice suferite de victime și că există puține disponibilități în ceea ce privește consilierea specializată. Pentru a îmbunătăți asistența psihologică a victimelor infracțiunilor, a fost înființat Centrul Național de Resurse și Reziliență în februarie 2019, la Lille, cu scopul de a îmbunătăți cercetarea și tratarea psiho-traumei și de a forma profesioniști din domeniul sănătății în depistarea și îngrijirea timpurie. Totodată, Ministerul Sănătății a creat 11 centre regionale pentru tratarea psiho-traumei victimelor violenței. Pe lângă asistența medicală, aceștia formează profesioniști pentru a lucra cu victimele violenței. Încă patru astfel de centre sunt deschise.

La părăsirea situațiilor de exploatare, victimele traficului nu au de obicei asigurări de sănătate care să le permită să caute sprijin psihologic de la un cabinet privat. Unele ONG-uri au dezvoltat parteneriate locale cu centre care oferă îngrijiri medicale, psihologice și pedagogice sau ONG-uri specializate în tratarea traumei (PAV, Minkowka, Primo Levi etc.). Actorii societății civile au indicat totuși că există o diferență semnificativă în furnizarea de îngrijiri în întreaga țară și că ONG-urile care oferă sprijin psihologic sunt suprasolicitate și nu au întotdeauna mijloacele de a oferi urmărire regulată victimelor care le sunt îndrumate. Nici nu este întotdeauna posibil să găsești un interpret pentru victime. În ceea ce privește organizațiile specializate în asistența victimelor traficului, doar unele dintre ele au resursele necesare pentru a oferi suport psihologic intern prin recrutarea de psihologi. De exemplu, CCEM oferă, prin intermediul psihologului său, sprijin psihologic și îndrumare în engleză, franceză și arabă pentru victimele exploatării prin muncă aflate în grija sa. Alte ONG-uri specializate (La Ruelle, AFJ, Amicale du Nid) oferă, de asemenea, sprijin psihologic victimelor traficului. Cu toate acestea, un astfel de sprijin nu este suficient pentru a satisface nevoile tot mai mari ale victimelor, dintre care unele necesită un tratament mai specializat pe care ONG-urile nu le pot oferi.

Victimele traficului care dețin un permis de ședere francez au permisiunea de a lucra și de a se înregistra la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (Pôle Emploi). Odată înregistrate, acestea au acces gratuit la serviciile sale, cum ar fi formarea profesională, au dreptul la protecție socială și pot solicita anumite tipuri de sprijin, cum ar fi rambursarea cheltuielilor de călătorie, cazare, masă și îngrijire a copiilor pentru a le permite să participe la interviurile de angajare. Cu toate acestea, victimele traficului se confruntă adesea cu obstacole în obținerea accesului efectiv pe piața muncii, din cauza unor factori precum trauma de a fi fost exploatare, cunoașterea insuficientă a limbii franceze, nivelul scăzut de educație și lipsa competențelor profesionale și, pe de altă parte, parte a potențialilor angajatori, prejudecăți și stigmatizare socială.

Mai multe ONG-uri sprijină victimele în eforturile lor de a avea acces la educație și angajare, oferindu-le cursuri lingvistice și de orientare profesională. La Lyon există un atelier

⁴ <https://rm.coe.int/evaluation-report-france-third-evaluation-round/1680a5b6cb>

de adaptare la viața profesională ([Atelier d'Adaptation à la Vie Active](#) - AAVA), care oferă femeilor victime ale exploatării sexuale care nu au acces la un loc de muncă șansa de a câștiga un salariu pe oră. Acest atelier de ambalare a produselor este condus de ONG-ul [Amicale du Nid](#).

În conformitate [cu Decretul nr. 2001-576 din 3 iulie 2001 referitoare la condițiile de funcționare și finanțare a centrelor de cazare și reintegrare socială](#), unele centre de cazare și reintegrare socială (CHRS) dețin AAVA⁵ pentru rezidenții lor care, dintr-o combinație de motive sociale, profesionale sau de sănătate, nu pot desfășura o muncă regulată, așa cum este adesea cazul victimelor traficului de persoane. Aceasta este însă doar o soluție de muncă temporară, deoarece perioada maximă pentru care victimele pot participa la un AAVA este de șase luni, cu excepția cazului în care prefectul acceptă o prelungire de șase luni, reînnoibilă.

Aderarea la un program de ieșire din prostituție (*parcours de sortie de la prostitution et d'insertion sociale et professionnelle* - PSP) ajută beneficiarii să obțină primul loc de muncă, deși adesea acesta este unul temporar, cum ar fi activități de curățenie, cea mai comună formă de angajarea persoanelor într-un PSP.

Despăgubirea victimelor este pecuniară și acoperă atât prejudiciul material (cum ar fi costul tratamentului medical), cât și prejudiciul moral (suferința suferită). Cu toate acestea, chiar dacă traficanțul este cel care este obligat să despăgubească victima, în practică există rareori despăgubiri integrale, fie că traficanțul nu a fost găsit, a dispărut sau s-a declarat în stare de faliment. Prin urmare, articolul 15 alineatul (4) impune părților să ia măsuri pentru a garanta despăgubirea victimelor. Mijloacele de garantare a compensației sunt lăsate la latitudinea părților, care sunt responsabile pentru stabilirea temeiului juridic al compensației, a cadrului administrativ și a modalităților operaționale pentru schemele de compensare. În acest sens, articolul 15 alineatul (4) sugerează înființarea unui fond de compensare sau introducerea de măsuri sau programe de asistență socială și integrare socială a victimelor care ar putea fi finanțate din bunuri de origine criminală. Cu relevanță în acest sens este Convenția europeană privind despăgubirea victimelor infracțiunilor cu violență, în temeiul căreia, atunci când despăgubirea nu este disponibilă pe deplin din alte surse, statul va contribui la despăgubirea celor care au suferit vătămări corporale grave sau afectări ale sănătății direct atribuite acestora.

Despăgubirea îndeplinește scopuri multiple: plata reparației pentru vătămarea, pierderea sau prejudiciul cauzat de infractor, accesul la justiție, abilitarea victimelor, precum și pedepsirea și descurajarea traficantilor. Ca atare, despăgubirea joacă un rol crucial în lupta împotriva traficului de ființe umane, nu doar ca instrument de justiție restaurativă, ci și ca modalitate de prevenire și recunoaștere de către state a încălcărilor drepturilor omului.

⁵ Atelierele de adaptare la viața activă (AAVA) sunt instrumente care ajută persoanele aflate în mari dificultăți sociale, adesea foarte departe de angajare. AAVA-urile se adresează persoanelor cu domiciliul în CHRS, foarte îndepărtate de lumea muncii din cauza diferitelor situații: dizabilități, dependențe, probleme de sănătate, situații administrative complexe, lipsă sau absență de pregătire și experiență profesională. Ei nu sunt capabili să desfășoare munca obișnuită în mod eficient din cauza unei combinații de dificultăți și nu sunt încă acoperiți de schemele de integrare prin activitate economică.

În temeiul articolului 10-2 din [Codul de procedură penală](#) - CPP, o victimă are dreptul să se înscrie în procesul penal în calitate de parte vătămată și să solicite despăgubiri de la făptuitor pentru prejudiciile suferite în cadrul procedurii penale. În cazul în care procurorul decide să nu introducă urmărirea penală, victima poate iniția o acțiune civilă împotriva presupusului făptuitor, solicitând despăgubiri și/sau să solicite judecătorului de instrucție deschiderea unei anchete (articolul 85 din CPP).

Despăgubirea victimelor se bazează pe principiul reparației integrale pentru toate prejudiciile suferite, inclusiv prejudiciul moral și material și vătămarea corporală. Deși există grile pentru calcularea despăgubirilor pentru vătămarea corporală, nu există criterii de evaluare privind daunele morale.

O victimă care s-a întors în țara sa de origine poate cere despăgubiri pentru prejudiciul suferit printr-o cerere depusă în fața unei instanțe penale sau civile din Franța. Victimelor li se pot transmite hotărâri judecătorești și alte acte prin canale diplomatice, astfel încât să fie informate cu privire la evoluția procedurilor. Însă, potrivit ONG-urilor specializate, este extrem de rar ca astfel de victime să primească despăgubiri în Franța, iar autoritățile resping frecvent cererile de viză depuse de acestea pentru a participa la proceduri în care au introdus o acțiune civilă.

Actorii societății civile care sprijină victimele traficului au declarat că sumele despăgubirilor acordate variau între 10 000 și 15 000 de euro pentru prejudiciul moral suferit de către victimele care au fost exploatate sexual timp de mai mulți ani.

În cazul în care făptuitorul nu plătește despăgubirile pe care a fost condamnat să le plătească, victima poate recurge la măsuri de executare și i se poate desemna un executor judecătoresc care să o asiste în acest proces.

În ceea ce privește despăgubirea de către stat, în temeiul articolului 706-3 din CPP, victima unei infracțiuni poate obține despăgubiri integrale „pentru prejudiciul rezultat din vătămare corporală” în fața unei comisii de despăgubire a victimelor infracțiunilor ([CIVI](#)), care există în diferitele regiuni și departamente ale Franței, chiar dacă făptuitorul este insolubil, nu a fost identificat sau nu a fost condamnat la plata despăgubirilor pentru prejudiciul suferit de victimă. O victimă de naționalitate franceză se poate adresa CIVI pentru infracțiunile comise în Franța sau în străinătate. O victimă de altă naționalitate se poate adresa CIVI numai cu privire la actele comise în Franța, indiferent de statutul de reședință al acesteia.

Informațiile privind compensarea de către stat prin CIVI sunt furnizate victimelor de către poliție la depunerea unei plângeri de către victime și de către judecătorul instanței penale atunci când o hotărâre este pronunțată într-un dosar penal. Nu există costuri de procedură pentru victimă și nu este obligatoriu ca aceasta să fie asistată de un avocat, deși poate solicita asistență judiciară în acest scop.

O cerere poate fi adresată unui CIVI în orice moment al procedurii, odată cu depunerea plângerii, sau chiar în afara procesului penal, cu condiția ca faptele săvârșite să prezinte elementele materiale ale unei infracțiuni de trafic de persoane (articolul 706-7 CPP). Procedura înainte de un CIVI durează aproximativ șase luni.

În timp ce CIVI-urile au autonomia de a face propria evaluare a faptelor în lumina dreptului penal, în practică, potrivit avocaților specializați, tind să aștepte rezultatul urmăririi penale și să se alinieze la concluziile privind încadrarea infracțiunii. În cazul în care faptele sunt urmărite penal ca trafic de persoane sau infracțiuni legate de scopul traficului de persoane (sclavie, proxenetism, muncă forțată sau servitute etc), victima poate obține despăgubiri integrale pentru prejudiciu, fără a trebui să dovedească că a avut o incapacitate gravă ca urmare a delictului. Cu toate acestea, dacă faptele în cauză sunt urmărite penal ca alte infracțiuni, cum ar fi angajarea nedeclarată, forțarea unei persoane vulnerabile să presteze muncă neremunerată sau supunerea unei persoane la muncă și cazare și condiții contrare demnității umane, victima trebuie să demonstreze că are o incapacitate permanentă sau o incapacitate totală de muncă egală sau mai mare de o lună (articolul 706-3 din CPP).

Sumele acordate de CIVI se plătesc prin Fondul de Garantare pentru Victimele actelor de terorism și a altor infracțiuni ([FGTI](#)), care poate obține rambursarea despăgubirilor acordate de cei răspunzători pentru prejudiciul cauzat prin infracțiune (articolul 706-11 din PCC). Avocații specializați care asistă victimele traficului au subliniat că în cazurile în care victimele nu sunt franceze, iar bunurile făptuitorului se află în străinătate și, prin urmare, greu de sechestrat, CIVI-urile sunt foarte reticente în a acoperi sumele acordate de judecătorul penal. În plus, Curtea de Apel din Paris a stabilit o jurisprudență conform căreia nu este de competența Fondului de Garantare să despăgubească victimele pentru câștigurile din prostituție pe care proxeneții sau traficanții le-au reținut. Cu toate acestea, CIVI poate despăgubi victimele pentru pierderea oportunității de a desfășura o activitate profesională din cauza traumei psihologice semnificative care nu le permite să lucreze, precum și pentru pierderea oportunității în perioada de exploatare de a putea desfășura o activitate plătită.

Potrivit informațiilor furnizate de FGTI, în anul 2016, pentru șapte cereri depuse de victimele TFU, FGTI a plătit un total de 13 000 de euro; în 2017, pentru 17 cereri, au fost plătiți 188 810 euro; în 2018, pentru 13 cereri, au fost plătiți 133 857 euro; în 2019, pentru 26 de cereri, au fost plătiți 187 639 de euro; în 2020, pentru patru cereri, au fost plătiți 322 703 euro. Principalele țări de origine ale solicitanților au fost Nigeria, România, Coasta de Fildeș, Bulgaria, Franța și Maroc.

Compensația plătită de FGTI nu este impozabilă, cu excepția sumelor care compensează pierderea câștigurilor. În plus, compensațiile plătite victimelor nu au niciun impact asupra accesului acestora la prestațiile de securitate socială sau la alte beneficii.

În cazul în care persoana condamnată a plătit doar o parte, sau deloc, din cuantumul despăgubirii în termen de două luni de la condamnarea definitivă și victima nu a fost despăgubită de CIVI, victima se poate adresa Serviciului de Asistență pentru Recuperarea Daunelor pentru Infracțiuni Penale ([Service d'aide au recouvrement des victimes d'infractions - SARVI](#)) al FGTI, care plătește o parte din despăgubirile acordate de instanța penală (între 1 000 și 3 000 de euro) și se ocupă de recuperarea restului sumei acordate din autor.

Orice persoană, indiferent de statutul său de rezidență, se poate adresa instanței de muncă, solicitând plata salariilor neplătite și a altor indemnizații cuvenite. În conformitate cu articolul L8252-2 din [Codul muncii](#), în cazul în care este încadrat un străin fără permis de muncă, salariatul are dreptul la: 1) plata salariului și a suplimentelor corespunzătoare orelor de muncă efectuate în perioada în cauză; 2) o plată forfetară egală cu trei luni de salariu în caz de ruptură a raportului de muncă; 3) acoperirea de către angajator a costurilor de trimitere a salariilor neplătite în țara de reședință a salariatului. Pe lângă posibilitatea de asistență din partea unui avocat desemnat cu asistență judiciară, Sindicatele pot întreprinde toate demersurile necesare în numele victimei fără a fi nevoie să facă dovada că sunt mandatate de aceasta din urmă, cu excepția cazului în care victima se opune acestui lucru (articolele L8223- 4 și L8255-1 din Codul muncii).

ITALIA

Italia este considerată o țară de destinație datorită poziției sale geografice, a extinderii litorale și costiere care favorizează intrările ilegale, precum și datorită bunăstării populației, ceea ce produce o creștere a cererii atât în scopul exploatarei sexuale, cât și exploatarei prin muncă. De asemenea, este considerată și o țară de tranzit, deoarece este situată în centrul Europei și, prin urmare, este un pasaj cheie pentru victimele ce urmează a fi exploatate în Europa de Nord.

Există patru categorii de victime traficate în Italia:

- femei traficate în scopul exploatarei sexuale din Africa de Vest (majoritatea fiind din Nigeria);
- fete tinere traficate în scopul exploatarei sexuale, precum și femei și bărbați traficați în scopul exploatarei prin muncă din Europa de Est și Balcani;
- bărbați traficați în scopul exploatarei prin muncă (din Africa de Nord);
- fete tinere traficate în scopul exploatarei sexuale, precum și femei și bărbați traficați în scopul exploatarei prin muncă proveniți din China.

În ceea ce privește protejarea victimelor traficului de persoane, legislația italiană a aderat la prevederile internaționale în domeniu. Astfel, [Legea nr. 228/2003 privind traficul de persoane](#) și alte reglementări în domeniu au introdus o definiție importantă a conceptului de victimă. Principalele măsuri de protecție instituite sunt cuprinse în două articole. Primul fiind art. 13 din Legea nr. 228/2003, intitulat "Implementarea unui program special de asistare a victimelor infracțiunilor prevăzute la art. 600 și 601 C.p.", ce instituie un fond social pentru a finanța programe speciale de asistență care să asigure o protecție adecvată și îngrijire medicală pentru o perioadă limitată de timp (trei luni, cu posibilitatea prelungirii pentru o perioadă de încă trei luni)

Potrivit [Decretului Președintelui Republicii nr. 237/2005](#), ce conține regulamentul de punere în aplicare a art. 13 Legea nr. 228/2003, programele de asistență trebuie desfășurate de către autoritățile regionale sau locale ori de către instituții private. Acestea prezintă proiecte de fezabilitate ce indică intervalele de timp, obiectivele ce trebuie atinse,

modalitățile ce urmează să fie utilizate luând în considerare nevoile și vârsta victimelor, dar, de asemenea, și tipul de exploatare la care au fost supuse.

Al doilea articol relevant este art. 18 din [Legea privind migrația](#), intitulat “Șederea pentru motive de protecție socială”. Acesta stabilește un tratament specific, menit să protejeze atât cetățenii unui stat membru U.E., cât și cetățenii altor state, victime ale violenței și exploatării severe. Acest articol garantează un permis de ședere temporară cetățenilor străini cu scopul de a le ajuta să scape de sub influența organizației criminale prin participarea la programele de asistență și integrare socială.

Permisul de ședere se acordă pentru o perioadă de șase luni, cu posibilitatea prelungirii cu încă șase luni. Acesta poate fi transformat într-un permis de studiu sau de muncă dacă sunt îndeplinite condițiile. În scopul obținerii permisului de ședere, victima are două opțiuni: una socială și una juridică. Prima opțiune, cea socială, implică solicitarea de asistență sau protecție serviciilor sociale sau a unui ONG. A doua opțiune, cea juridică, se referă la declarațiile făcute de către victimă organelor de aplicare a legii, în cursul procesului penal, din care reiese că s-a aflat într-o situație de exploatare. În acest caz, permisul de ședere este aprobat de către procuror în urma confirmării relevanței declarațiilor victimei în procesul penal.

Grație prevederilor acestui articol, victimele traficului de persoane pot intra în programele de protecție fără a fi necesar să denunțe traficanții lor întrucât protecția este considerată un drept independent de colaborarea judiciară. Victimele incluse în programele de protecție sunt cazate în adăposturi temporare, unde primesc asistență medicală și psihologică adecvată.

De asemenea, [Decretul legislativ nr. 24/2014](#) prevede dispoziții importante pentru a asigura o protecție eficientă a victimelor, precum: punerea în aplicare a unui tratament specific privind minorii și introducerea unui drept de compensație a victimei, fiind vorba de o sumă fixă de 1.500 euro pentru fiecare victimă.

În concluzie, legislația italiană stipulează două prevederi principale privind protecția victimei, prima fiind încurajarea autonomiei victimei; proiectele trebuie să asigure ieșirea din condițiile de exploatare și trebuie să creeze o oportunitate pentru dezvoltarea personală a victimelor (acestea trebuie să învețe să își pună în aplicare aptitudinile și capacitățile). Iar a doua fiind implicarea diferitelor instituții publice în procesul de reintegrare a victimelor.

În Italia, acordarea de asistență victimelor traficului este implementată de ONG-uri care sunt selectate printr-o licitație de către Departamentul pentru Egalitatea de Șanse (DEO). Autoritățile regionale și locale oferă finanțare suplimentară pentru proiectele de combatere a traficului de persoane. În prezent, proiectele se desfășoară pe o perioadă de 15 luni, iar ONG-urile trebuie să aplice pentru o nouă cerere de ofertă pentru a-și putea continua activitatea după această perioadă

GERMANIA

Germania este o țară de origine, de tranzit și de destinație pentru bărbați și femei traficați în scopul exploatării sexuale și prin muncă forțată. Victimele sunt traficate în Germania din alte părți ale Europei, din Africa și Asia. Aproximativ un sfert dintre victimele traficului în scopul exploatării sexuale sunt cetățeni germani traficați în țară. Marea majoritate a victimelor (89%) sunt cetățeni ai UE, în principal din Bulgaria și România - mai exact, 20% dintre victimele traficate în scopul exploatării sexual sunt cetățeni germani, traficați intern, 26% dintre victime sunt cetățeni români și 25% cetățeni bulgari, restul de 29% fiind cetățeni ai altor state membre U.E.

Principala formă de exploatare identificată în Germania este exploatarea în scopuri sexuale (93%), numărul victimelor exploatate pentru muncă forțată fiind destul de redus (7%). Alte forme de exploatare nu au fost înregistrate. Astfel, accentul a fost pus pe combaterea traficului de persoane în scopul exploatării sexuale, iar structurile existente sunt orientate spre identificarea și asistarea unor astfel de victime. Chiar dacă anumite inițiative au fost luate la nivel național pentru a aborda problema traficului de persoane în scopul exploatării pentru muncă forțată, există încă o atenție insuficientă acordată altor forme de trafic.

După cum se poate observa, în sfera exploatării victimelor nu intră prelevarea de organe, obligarea victimelor la practicarea cerșetoriei, la comiterea de furturi. O altă diferență constă în aceea că, potrivit reglementării germane, pentru săvârșirea oricăreia dintre cele două infracțiuni, atunci când victima a împlinit vârsta de 21 de ani, este necesar ca făptuitorul să profite de situația dificilă sau de starea de neputință a victimelor, decurgând din prezența acestora într-o țară străină. Din anul 2007, persoanelor traficate care cooperează în cadrul procedurilor penale li se pot emite permis de ședere pentru perioada de timp pe care procurorul de caz o consideră adecvată. Permisul de ședere poate fi retras în cazul în care martorul contactează făptuitorul. Victimele traficului de persoane pot pretinde despăgubiri de la făptuitor prin inițierea unei proceduri de adeziune în cadrul procesului penal. Ele au dreptul de a solicita compensații de la Despăgubirea Victimelor Infracțiunilor.

Nivelul despăgubirii victimelor depinde de amploarea prejudiciului de sănătate și economic suferit ca urmare a violenței⁶. Gama de beneficii în temeiul [Legii privind compensarea victimelor infracțiunilor cu violență OEG](#) include plăți compensatorii lunare independente de venit și aferente veniturilor, prestații de tratament pentru boală și beneficii de îngrijire de subzistență⁷

⁶ file:///C:/Users/anymary.jula/Downloads/broschuere_soziales_entschaedigungsrecht.pdf

⁷ <https://www.coe.int/en/web/anti-human-trafficking/country-reports-and-evaluation-rounds>

OLANDA

În Țările de Jos, victimele olandeze și din UE, precum și resortisanții țărilor terțe cu reședința legală în țară, au acces la toate formele de sprijin și asistență, indiferent dacă cooperează cu ancheta și urmărirea penală. Pentru victimele fără ședere legală, se poate acorda un permis de ședere pentru perioada dincolo de perioada de recuperare și reflecție, cu condiția ca traficul de persoane să fie raportat la poliție și să fie inițiată o anchetă penală împotriva făptuitorului.

Astfel, asistența acordată majorității victimelor traficului din țări terțe dincolo de perioada de recuperare și reflecție rămâne legată de efectuarea unei anchete penale. Reprezentanții societății civile au declarat că autoritățile nu acceptă întotdeauna evaluările ONG-urilor despre victimele traficului de persoane care sunt prea traumatizate pentru a participa la procedurile penale. Dacă victimele traficului din țări terțe cărora li s-a eliberat un permis de ședere temporară în scopul cooperării lor în cadrul anchetei sau a procedurii penale încetează să coopereze, permisul de ședere este retras și, în consecință, își pierd accesul la asistență și sprijin. Potrivit autorităților olandeze, sprijinul nu este retras imediat în practică, iar după încheierea procedurii penale, resortisanții țărilor terțe pot solicita un permis de ședere permanent din motive umanitare.

În Olanda, adăpostul Fier Fryslân are 45 de locuri pentru fetele olandeze victime ale proxeneților (dintr-un total de 250 de locuri pentru diferite categorii de copii vulnerabili). Personalul este format din asistenți sociali, psihologi și psihiatri. Rezidenților li se impun diferite grade de restricții, în funcție de stadiul reabilitării acestora. În prima lună, aceștia nu au voie să părăsească adăpostul și nu au acces la telefoane sau la internet.

După prima lună, restricțiile sunt ridicate treptat, în funcție de progres. Sunt furnizate noi carduri SIM pentru a vă asigura că nu rămân numere de contact anterioare. Pentru prima fază de reabilitare, există o școală la fața locului, dar ulterior fetele pot frecventa școlile din comunitate. Formarea profesională este oferită într-o brutărie și un atelier de cusut și există și facilități sportive. Locația adăpostului nu este secretă, dar există agenți de pază în incintă nonstop.

În Țările de Jos, [Consiliul de asistență juridică](#) este însărcinat cu implementarea sistemului de asistență juridică. Victimele infracțiunilor violente și ale infracțiunilor sexuale, inclusiv traficul, sunt scutite de contribuția legată de venituri. Victimele traficului au dreptul la un avocat gratuit de la primul contact cu autoritățile și până la sfârșitul procedurii. Ele își pot alege propriul avocat, care depune o cerere Consiliului în numele clientului său. Pentru a avea dreptul de a accepta cazuri de asistență judiciară, avocații privați trebuie să fie înregistrați la Consiliu și să respecte un set de standarde de calitate, care sunt stabilite de Barou. Avocații sunt plătiți de Consiliu conform unui tarif fix.

În Țările de Jos, victimele traficului de persoane au acces la servicii generale de sănătate, care includ asistență psihologică, și sunt organizate și finanțate la nivel municipal. Cu toate acestea, conform ONG-urilor care sprijină victimele traficului de persoane, există liste lungi de așteptare pentru psihologii din sistemul general de asistență medicală (peste nouă luni) și victimele traficului de persoane nu au prioritate. Este necesar să existe asigurări

sociale pentru a avea acces la îngrijirea psihologică generală, ceea ce nu este întotdeauna cazul victimelor traficului de persoane⁸.

Unele adăposturi care oferă asistență victimelor traficului de persoane au proprii lor profesioniști în domeniul sănătății mintale. De exemplu, „HVO Querido” din Amsterdam, care funcționează parțial ca un adăpost orientat pe categorii de victimele din țări terțe ale traficului de persoane (COSM), are un psiholog intern care vizitează adăpostul o dată pe săptămână și oferă servicii de grup și individuale. „Sterk Huis” din Goirle, care oferă, printre altele, cazare fetelor victime ale proxeneților, precum și copiilor neînsoțiți și femeilor victime ale violenței domestice, are un centru de psiho-traumă, care dispune de 16 psihologi și un psihiatru.

În Țările de Jos, există o rețea extinsă de organizații, inclusiv adăposturi specializate, care ajută victimele să acceseze piața muncii prin formare profesională și cursuri de limbă olandeză și engleză. Adăposturile oferă instruire pentru formare abilități sociale și sprijin în căutarea unui loc de muncă. Victimelor li s-au oferit locuri de muncă, de exemplu, în sectorul ospitalității, îngrijirea bătrânilor sau îngrijirea copiilor.

Cu toate acestea, în practică, victimele traficului de persoane se confruntă adesea cu obstacole în obținerea accesului pe piața muncii, din cauza unor factori precum trauma de a fi fost exploatat, cunoașterea insuficientă a limbii olandeze, nivelul scăzut de educație sau lipsa competențelor profesionale și, din partea potențialilor angajatori, prejudecăți și stigmatizare socială. Incluziunea economică și socială a victimelor străine ale traficului de persoane din afara UE este îngreunată de dificultatea de a obține un permis de ședere în Țările de Jos. Ca urmare, aproape jumătate dintre victimele traficului de persoane reapar ca victime ale infracțiunilor în decurs de cinci ani. Prin urmare, sunt necesare eforturi sistematice pentru a sprijini incluziunea socială cu succes a victimelor traficului.

Victimele traficului de persoane pot solicita despăgubiri de stat la Fondul de compensare a infracțiunilor cu violență („[Schadefonds Geweldmisdrijven](#)”). Victimele infracțiunilor violente intenționate comise pe teritoriul olandez, indiferent de naționalitatea sau statutul lor juridic în Țările de Jos, pot solicita despăgubiri din partea acestui Fond. Valoarea despăgubirii variază între 1.000 și 35.000 de euro, în funcție de categoria în care se încadrează vătămarea fizică sau psihică suferită. Solicitanții nu trebuie să fie recunoscuți oficial ca victime ale traficului de persoane și pot aplica independent de existența și rezultatul procedurilor penale sau civile. Din iulie 2019, victimele oricărui tip de trafic de persoane, inclusiv exploatarea prin muncă, pot aplica, dar mai mult de 80% dintre cereri se referă în continuare traficul de persoane pentru exploatare sexuală.

⁸ <https://rm.coe.int/greta-evaluation-report-on-the-netherlands-third-evaluation-round-focu/1680ad38f2>

POLONIA

În conformitate cu [Legea din 12 martie 2004 privind asistența socială](#), victimele traficului au dreptul la toate măsurile de asistență socială prevăzute de lege, inclusiv intervenția în situații de criză și sprijinul psihologic. Asistența este finanțată de la bugetele de stat sau regionale și poate fi delegată ONG-urilor. Cu toate acestea, în conformitate cu articolele 5 și 5a din această lege, este disponibil numai pentru persoanele care își au reședința legală în Polonia, inclusiv pentru victimele traficului care dețin un permis de ședere temporară eliberat pe baza cooperării lor cu autoritățile de aplicare a legii sau a unui „certificat de presupusă victimă a traficului”. Informațiile furnizate de autorități sugerează că după expirarea perioadei de recuperare și reflecție, victimele care nu sunt pregătite să coopereze cu autoritățile nu au dreptul la asistență psihologică în temeiul Legii asistenței sociale⁹.

În plus, în temeiul articolului 10 din [Legea din 28 noiembrie 2014 privind protecția și asistența victimelor și martorilor](#), victimelor li se pot asigura îngrijiri medicale și psihologice prin intermediul Fondului pentru Justiție. Având în vedere domeniul de aplicare al Fondului pentru Justiție, o astfel de îngrijire este limitată la victimele al căror caz este supus procedurilor judiciare.

În practică, asistența psihologică este acordată, în principal, victimelor traficului de persoane, indiferent de naționalitate sau de permisul de ședere, de către KCIK - [Centrul Național de Intervenție și Consultare pentru Victimele Traficului de Ființe Umane](#). Ca organizații responsabile de KCIK, La Strada și PoMOC angajează psihologi interni. Asistența psihologică poate fi oferită și extern, pe cheltuiala KCIK sau gratuit atunci când victimele au asigurare de sănătate. Cu toate acestea, accesul la asigurările publice de sănătate nu este disponibil pentru victimele traficului fără un permis de ședere permanent. În plus, bugetul KCIK este limitat și nu poate acoperi toate nevoile de asistență. În practică, este foarte dificil să se acorde asistență psihologică victimelor traficului de persoane care nu vorbesc poloneză, din cauza absenței interpreților.

Victimele străine ale traficului de persoane care dețin un permis de ședere temporară eliberat pe baza cooperării lor cu autoritățile, au dreptul de a lucra în Polonia și sunt scutite de obligația de a solicita un permis de muncă. Acestea au acces la serviciile agențiilor publice de ocupare a forței de muncă. Cu toate acestea, în practică, întârzierile în obținerea unui permis de ședere (până la un an în unele regiuni) pot submina accesul victimelor la muncă. Numai acele victime ale traficului care au solicitat rezidența temporară în timpul șederii legale în Polonia și care au fost autorizate să lucreze înainte de a depune cererea, pot lucra în așteptarea eliberării permisului de ședere.

Victimele străine care dețin un certificat de presupusă victimă a traficului de persoane nu au dreptul de a lucra în baza unui astfel de certificat. Astfel, pe perioada de valabilitate de trei luni a certificatului (patru luni pentru copii), victimele străine nu pot lucra în Polonia decât dacă își găsesc un loc de muncă și solicită un permis de muncă, ceea ce este în

⁹ <https://rm.coe.int/greta-evaluation-report-on-poland-3rd-evaluation-round-greta-2023-08-a/1680ab7039>

practică imposibil într-o perioadă atât de scurtă de timp. Victimele traficului de persoane care sunt solicitanți de azil pot solicita acces pe piața muncii la șase luni de la data solicitării de protecție internațională.

KCIK ajută victimele să urmeze formare profesională și cursuri de limbă poloneză și le sprijină în aplicarea pentru locuri de muncă. Cu toate acestea, că asistența oferită de KCIK este limitată de lipsa resurselor suficiente. Victimele întâmpină dificultăți în a găsi un loc de muncă sau a participa la formare, în special din cauza barierei lingvistice și a lipsei de asistență oferită de agențiile publice de ocupare a forței de muncă.

Victimele traficului de persoane pot solicita, de asemenea, despăgubiri în temeiul [Legii privind compensarea de stat pentru victimele anumitor infracțiuni](#), dacă au suferit un prejudiciu grav ca urmare a infracțiunilor comise în Polonia sau în alt stat membru al UE după 1 iulie 2005 și dacă făptuitorul nu plătește despăgubirea decisă de o instanță. Decizia de acordare a despăgubirilor de stat este luată de o instanță districtuală și nu poate fi atacată. Valoarea maximă a despăgubirilor de stat este de 25.000 PLN (aproximativ 2.500 euro), sau 60.000 PLN (aproximativ 12.700 euro) în cazul decesului victimei.

Potrivit reprezentanților reuniți ai Ministerului Justiției, numărul total de persoane care solicită despăgubiri de stat este în jur de 150 pe an. Întrucât despăgubirea de către stat este condiționată de nerespectarea de către făptuitor a hotărârii judecătorești prin care se dispune despăgubirea victimei, iar deciziile privind compensarea de către autorii infracțiunilor de trafic de persoane sunt rare, numărul de compensații acordate de stat este scăzut. Avocații și ONG-urile au remarcat că, în general, chiar și atunci când se acordă despăgubiri de stat victimelor infracțiunilor, este foarte dificil să fie obținute în practică, ceea ce le determină să se abată de la această cale.

PORTUGALIA

Victimele traficului de persoane pot primi despăgubiri de la stat, în conformitate cu [Legea 104/2009 privind despăgubirea victimelor infracțiunilor cu violență și violenței în familie](#). Victimele infracțiunilor violente (inclusiv victimele traficului de persoane) pot solicita despăgubiri de stat în fața [Comisiei pentru Protecția Victimelor Infracțiunilor Violente \(CPVC\)](#) dacă infractorul nu are mijloace financiare pentru a despăgubi victima. Pentru a obține despăgubiri, trebuie îndeplinite trei condiții cumulative:

- i. victima trebuie să aibă o incapacitate de muncă temporară sau permanentă de cel puțin 30 de zile;
- ii. evenimentul trebuie să fi avut ca rezultat o deteriorare considerabilă a nivelului de viață și a calității vieții victimei;
- iii. nu trebuie să existe nicio posibilitate rezonabilă de a obține despăgubiri de la infractor sau din orice altă sursă. Prima condiție nu se aplică copiilor victime și victime ale infracțiunilor sexuale¹⁰.

¹⁰ [1680a6e00c \(coe.int\)](#)

Societatea civilă consideră că cerința, „incapacitatea temporară sau permanentă de a lucra timp de cel puțin 30 de zile”, face ca accesul la despăgubiri de stat să fie foarte dificil pentru victimele traficului, deoarece acestea nu dețin, de obicei, un certificat medical care să ateste vătămarea psihologică care are ca rezultat incapacitatea de a munci.

Legea 104/2009 stabilește o sumă maximă de 34.000 de euro pe care victimele o pot primi drept despăgubire de la stat. Cererea de despăgubire trebuie depusă printr-un formular online, disponibil pe site-ul web CPVC. Solicitarea poate fi făcută de către victime sau în numele acestora de către ONG-uri, procurori sau judecători. În majoritatea cazurilor, cererea este făcută de un procuror. Nu există nicio prevedere care să permită victimelor asistență juridică gratuită pentru a solicita despăgubiri de la stat.

ONG-urile care administrează adăposturi și echipele multidisciplinare oferă de obicei asistență juridică victimelor traficului de persoane, inclusiv în cadrul procedurii administrative de obținere a asistenței juridice în fața Institutului de Securitate Socială.

Unele ONG-uri au rețele de avocați *pro bono*. Cu toate acestea, aceasta este considerată o ultimă soluție pentru a depăși lacunele sistemului de asistență juridică. ONG-ul [Saude em Português](#) a angajat un avocat pentru a oferi asistență juridică victimelor, precum și reprezentare juridică în diferite proceduri. ONG-urile nu primesc fonduri suplimentare de stat care sunt dedicate în mod special acordării de asistență juridică victimelor traficului de persoane.

Asistența juridică gratuită nu este disponibilă pentru a solicita despăgubiri de stat în fața Comisiei pentru Protecția Victimelor Infracțiunilor Violente (CPVC). Chiar dacă, în majoritatea cazurilor, cererea de despăgubire a statului este făcută de procurori în numele victimei, criteriile pentru acordarea despăgubirilor de stat (de exemplu, exploatarea a dus la o incapacitate temporară sau permanentă de muncă de cel puțin 30 de zile) este dificil pentru victime să furnizeze probele necesare fără asistența unui avocat.

Documentul [Starea victimelor deosebit de vulnerabile](#) se referă la dreptul de acces gratuit la Sistemul Național de Sănătate și dreptul de a obține asistență psihologică. Victimelor traficului de persoane li se oferă o serie de servicii de sprijin de către cele cinci echipe regionale multidisciplinare, inclusiv asistență psihologică. Sprijinul începe în perioada de recuperare și reflecție și continuă și după aceasta, atâta timp cât este nevoie. Sprijin psihologic este oferit victimelor în cele cinci adăposturi existente și în cele două centre de asistență pe termen lung. ONG-urile APF, Akto și Saude em Português, au angajat psihologi care au oferit sprijin pe termen lung după ce victimele au părăsit adăposturile.

În conformitate cu articolul 112 din [Legea 23/2007 privind intrarea, șederea, ieșirea și îndepărtarea străinilor](#) din Portugalia, înainte de acordarea unui permis de ședere, victimele traficului care sunt resortisanți din afara UE au acces la standarde de viață capabile să le asigure subzistență și accesul la tratamente medicale de urgență. Potrivit autorităților portugheze, victimele străine au același acces la asistență ca și victimele portugheze și nu există nicio distincție între resortisanții UE și cei din afara UE în ceea ce privește gama de măsuri de asistență la care au dreptul. Cu toate acestea, reprezentanții societății civile au remarcat că imigranții fără acte au întâmpinat dificultăți în accesul la asistență medicală din

cauza timpilor lungi de așteptare pentru permisele de ședere și a absenței unui număr de securitate socială.

SPANIA

Spania este considerată o țară de tranzit dar și de destinație pentru traficul de persoane. Deși au fost raportate și cazuri de trafic de persoane din Spania către alte state, de regulă Spania este mai ales o țară de destinație. Ca și pentru multe alte țări, datele disponibile privind traficul de persoane sunt adesea incomplete și există o serie de probleme metodologice importante care împiedică comprehensivitatea analizei fenomenului, precum și eforturile cuantificare din perspectivă științifică.

Din punct de vedere al legislației, politicile spaniole s-au axat, în principal, pe traficul de persoane în scopul exploatării sexuale, existând un deficit real în ceea ce privește alte forme ale traficului de persoane, în special cel care privește traficul în scopul exploatării prin muncă. Traficul de persoane a fost incriminat, ca infracțiune specifică, la sfârșitul anului 2010, atunci când legislația Spaniei a suferit modificări importante. Anterior incriminării traficului de persoane, traficanții erau condamnați pentru infracțiuni similare traficului de persoane, precum exploatarea în scopuri sexuale, exploatarea prin muncă sau abuz asupra minorilor. Acest aspect făcând dificilă o analiză a evoluției traficului de persoane în Spania, existând puține studii și cercetări în domeniu

În a doua etapă a luptei împotriva traficului de persoane, repurtată între anii 2005 și 2010, acțiunile publice menite să îmbunătățească activitatea de profil au crescut, atât din punct de vedere cantitativ, cât și din punct de vedere calitativ. Au fost puse în aplicare diferite măsuri și, de asemenea, resursele publice alocate implementării au crescut semnificativ. Implicarea tot mai mare a comunităților autonome în elaborarea și punerea în aplicare a planurilor și programelor în acest domeniu, precum și crearea unor organisme publice specializate care se ocupă cu combaterea acestui fenomen, unitățile specializate ale Centrului de Intelligence contra Crimei Organizate, au contribuit la acest efort. Procesul evolutiv a culminat cu aprobarea a două cadre fundamentale:

- [Legea organică nr. 2/2009 de modificare a Legii organice nr. 4/2000 cu privire la drepturile și libertăților străinilor](#) în Spania și integrarea socială a acestora, ce a stabilit un statut specific persoanelor străine aflate în situația traficării;
- [Legea organică nr. 5/2010 de modificare a Legii organice nr. 10/1995 privind Codul penal](#), ce a introdus un nou titlu “Traficul de ființe umane”. Noul articol 177 bis definește infracțiunea de trafic de persoane și include toate formele traficului de persoane, intern sau transfrontalier.

Alte instrumente legale aprobate:

- [Planul de conștientizare și de combatere a traficului de ființe umane în scopul exploatării sexuale](#) (2009). Acest plan include diferite măsuri care au ca scop

instruirea specialiștilor în domeniu. Un grup de coordonare interministerial este responsabil de monitorizarea și evaluarea Planului. Grupul are următoarele atribuții specifice: promovarea dialogului cu rețeaua spaniolă împotriva traficului de persoane și alte ONG-uri, reprezentarea în fața Comisiei pentru continuarea activităților Planului pentru Drepturile Omului și aprobarea Raportului Anual. Cu toate că aprobarea acestui plan de acțiune poate fi considerată o bună practică, un nou protocol pentru combaterea traficului de persoane în scopul exploatării pentru muncă ar trebui adoptat;

- [Protocolul pentru protecția victimelor traficului de ființe umane](#) (2011). Acesta stabilește proceduri pentru detectarea, identificarea, trimiterea, sprijinirea și protecția adulților și copiilor victime ale traficului, care acoperă atât cetățenii UE, cât și resortisanții țărilor terțe. Dreptul la asistență este recunoscut tuturor victimelor fără excludere și, în cazul victimelor străine, indiferent dacă au un permis de ședere în Spania. Asistența acoperă cazarea adecvată și sigură, asistența materială, asistența psihologică, asistența medicală, serviciile de interpretare și consiliere juridică. Sub rezerva consimțământului, victimele sunt îndrumate către serviciile regionale sau locale care furnizează asistență socială sau organizațiile cu experiență acreditată în asistența victimelor traficului de persoane. În plus, acesta stabilește coordonarea mecanismelor între forțele de securitate ale statului și Inspekția Muncii sau o instituție echivalentă acesteia, organele judiciare, Avocatul Poporului și instituții specializate în reintegrarea socială și asistența victimelor. De asemenea, ia în considerare rolul organizațiilor sociale și ONG-urilor, atât în etapa detectării, cât și în etapa asistenței victimelor. În general, atât cooperarea internă, cât și cea internațională trebuie consolidate.

În plus, majoritatea Comunităților Autonome au dezvoltat protocoale eficiente în privința identificării și protejării victimelor traficului de persoane. În general, aceste comunități au dezvoltat, la nivel regional, instrumentele naționale, concentrându-se, în principal, asupra luptei împotriva violenței de gen și a promovării egalității între bărbați și femei. Dat fiind că doar câteva Comunități Autonome au competențe în urmărirea penală, majoritatea au adoptat măsuri în privința asistenței victimelor - aceste măsuri fiind adoptate potrivit competențelor în protecția femeilor, a familiilor sau asistenței sociale.

În Spania, rolul ONG-urilor este important deoarece ele se confruntă cu toate formele de asistență a victimelor precum, atenția oferită în timpul perioadei de reflecție și recuperare, informare, suport juridic, adăpost, integrarea socială și a muncii, asistență medicală și îngrijire în centre de internare.

Din punct de vedere procedural, două aspecte trebuie menționate. Sub aspect jurisdicțional, Spania are competența de a judeca infracțiunile de trafic de persoane săvârșite pe teritoriul spaniol sau la bordul navelor sau aeronavelor spaniole. Legislația spaniolă permite sesizarea din oficiu a acestei infracțiuni; de asemenea, în cazul renunțării victimei la plângerea penală, aceasta nu se ia în considerare atunci când procurorul consideră necesară continuarea urmăririi penale. Legislația spaniolă recunoaște dreptul

victimelor de a participa la urmărirea penală. În cazul în care victima se află pe teritoriul Spaniei în mod ilegal, legea migrației permite victimei șederea pe teritoriul Spaniei pe durata întregului proces.

De asemenea, [Legea nr. 1/1996 privind acordarea asistenței judiciare din oficiu](#), permite și cetățenilor străini să beneficieze de acest serviciu. Tot în ceea ce privește victima traficului de persoane, art. 140 C.pr.p. spaniol, completează prevederile internaționale. Astfel, acesta recunoaște condiția de victimă înaintea celei de imigrant ilegal, făcând excepție unele prevederi care ar fi aplicabile presupunând că victima s-a aflat numai într-o situație administrativă neregulamentară. Legislația în vigoare permite, de asemenea, ca victimele traficului de persoane să poată solicita întoarcerea în țara lor de origine.

SUEDIA

În 2021, coordonatorii regionali GEA au identificat 481 de victime potențiale (244 de trafic sexual, 189 de trafic de muncă, 47 nespecificate, un serviciu militar forțat), în creștere de la 320 în 2020 și 404 în 2019. Din cele 481 de victime potențiale, 53 au fost copii, iar o victimă era cetățean suedez.

În Suedia, în 2016, CABS (consiliul regional Stockholm)¹¹ a început finanțarea unui proiect numit Programul Național de Sprijin (NSP), care este implementat de Platforma Societății Civile Suedeze împotriva Traficului de Persoane. Acest proiect acoperă acordarea de asistență pentru presupusele victime ale traficului de persoane care nu au fost neapărat identificate oficial de către poliție. Bugetul NSP poate finanța 30 de zile de asistență pentru victimele traficului, durată prelungită cu încă 90 de zile în cazurile în care presupusele victime nu doresc să își oficializeze statutul de victimă prin raportare la poliție sau nu pot obține oficial statutul de victimă, de exemplu pentru că au fost exploatate înainte de a ajunge în Suedia. Un furnizor de servicii acreditat trebuie să solicite PSN identificarea informală a unei persoane ca victimă a traficului înainte ca fondurile NSP să poată fi utilizate pentru a sprijini persoana în cauză. Începând cu 2016, Platforma Societatea Civilă Suedeză împotriva Traficului de Persoane a certificat furnizorii de servicii pentru a asigura calitatea intervențiilor, folosind orientări dezvoltate în comun și șabloane de evaluare structurate. Sprijinul NSP este complementar suportului oferit de serviciile sociale și ar trebui adaptat individual. Există șapte adăposturi certificate în cadrul programului NSP, alte trei fiind revizuite în vederea certificării.

Municipalitățile, în colaborare cu ONG-uri și alte agenții guvernamentale, sunt furnizorii principali de servicii pentru victime, inclusiv îngrijire medicală și psihologică, adăpost și asistență socială. În timp ce migrații fără acte, care reprezintă marea majoritate a victimelor identificate, pot obține asistență medicală de urgență, oportunitățile suplimentare de asistență pentru victime și familiile acestora prin intermediul municipalităților sunt condiționate de cooperarea victimelor cu autoritățile. Municipalitățile

¹¹ <https://rm.coe.int/greta-2018-8-fgr-swe-en/16808b1cd7>

finanțează asistență și servicii adecvate, iar guvernul rambursează ulterior cheltuielile. Deși țara nu are adăposturi dedicate exclusiv victimelor traficului de persoane, unele municipalități dețin adăposturi care oferă servicii victimelor traficului sexual. Femeile adulte victime ale traficului pot primi servicii la adăposturile pentru femei, victimele violenței domestice. Autoritățile îndrumă copiii victime către funcționarii din serviciile sociale, care i-au plasat în plasament sau în locuințe de grup. Nu există locuințe protejate, disponibile exclusiv pentru bărbații victime ale traficului, dar bărbații victime ale traficului sunt eligibili pentru locuințe protejate de grup. GEA a condus o rețea de aproximativ 40 de case sigure administrate de ONG-uri.

În 2021, guvernul a alocat 13 milioane de coroane suedeze (SEK) (1,44 milioane USD) pentru a consolida eforturile GEA de combatere a traficului, inclusiv pentru coordonatorii regionali, programul de returnare al unei organizații internaționale și programul național de sprijin (NSP), o platformă a societății civile, reprezentând 20 de ONG-uri care au oferit asistență victimelor. NSP a oferit singura asistență necondiționată efectivă acordată victimelor și a completat serviciile de sprijin oferite în cadrul MNR. Programul s-a concentrat pe victimele care în starea lor actuală nu aveau dreptul la asistență prin sistemul formal și a oferit o perioadă de reflecție de 30 de zile pentru a încuraja victimele să raporteze infracțiunile la poliție.

Legea Străinilor dă dreptul victimelor străine la o perioadă de reflecție de 30 de zile pentru a lua în considerare cooperarea cu forțele de ordine, timp în care erau eligibile pentru asistență și ajutor financiar de urgență; cu toate acestea, doar un polițist sau un procuror care efectuează investigații ar putea depune o cerere de permis de ședere, limitând disponibilitatea victimelor aflate deja în contact cu forțele de ordine¹². În efortul de a asigura disponibilitatea unei asistențe adecvate și oportunități de recuperare pentru toate victimele străine, indiferent de cooperarea acestora cu autoritățile, guvernul a propus să se permită altor actori guvernamentali, inclusiv serviciile sociale municipale, să solicite permise de ședere în numele victimelor. Până la aprobarea parlamentului, guvernul a proiectat implementarea în 2023. Victimele străine care au cooperat cu autoritățile au primit permise de ședere temporare, care le-au permis să caute un loc de muncă; 63 de victime ale traficului au primit permise în anul 2021 (60 în 2020). Guvernul a desemnat un reprezentant legal care să ofere victimelor sprijin și asistență pe parcursul procedurilor penale. Cu toate acestea, asistența juridică era disponibilă numai persoanelor fizice ale căror venituri anuale nu depășeau 260.000 SEK (28.810 USD) și nu aveau deja asigurare care să acopere cauza. Legea suedeză dă dreptul victimelor traficului de a solicita restituirea de la traficanți ca parte a procedurilor penale, precum și de a intenta procese civile pentru despăgubiri financiare. În 2021, șase victime au primit 469.704 SEK (52.040 USD) în restituire, comparativ cu 10 victime care au primit 773.505 SEK (85.710 USD) în anul 2020.

Mai trebuie spus că, în cel de-al Treilea Raport de Evaluare, GRETA și-a manifestat îngrijorarea relativ la numărul scăzut de urmăriri și condamnări în cazurile de trafic de persoane din Suedia, inclusiv cvasi-absența condamnărilor pentru trafic în scopul exploatării

¹² <https://www.coe.int/en/web/anti-human-trafficking/country-reports-and-evaluation-rounds>

prin muncă, îndemnând autoritățile să aloce suficiente resurse umane și financiare poliției și serviciilor de urmărire penală. În plus, GRETA a îndemnat autoritățile suedeze să asigure o identificare mai eficientă a copiilor victime ale traficului și să abordeze dispariția presupuselor copii victime ale traficului din centrele de cazare.

BIBLIOGRAFIE / WEBOGRAFIE

Rapoarte de țară și runde de evaluare - <https://www.coe.int/en/web/anti-human-trafficking/country-reports-and-evaluation-rounds>

<https://rm.coe.int/report-submitted-by-the-authorities-of-romania-on-measures-taken-to-co/1680aba92d>

https://www.rcis.ro/images/documente/rcis22_03.pdf

<https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:101:0001:0011:ro:PDF>

<https://anitp.mai.gov.ro/ro/docs/legislatie/MECANISM%20NA%C5%A2IONAL%20din%2031%20ianuarie%202023.pdf>

<https://anitp.mai.gov.ro/ro/docs/legislatie/acte-normative.pdf>

<https://anitp.mai.gov.ro/ro/docs/Despre%20Noi/Anexe/Strategia%20UE%20privind%20Combaterea%20Traficului%20de%20Persoane%202021-2025.,%20Rom%20Vers.pdf>

[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/690616/EPRS_BRI\(2021\)690616_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/690616/EPRS_BRI(2021)690616_EN.pdf)

<https://www.government.se/contentassets/088560fcc1cb47c4b910bf1b97f953b2/handbook-for-embassies-and-diplomatic-missions-on-how-to-assist-and-protect-victims-of-human-trafficking.pdf>

<https://rm.coe.int/12th-general-report-on-greta-activities-covering-the-period-from-1-jan/1680ab9868>

<https://www.coe.int/en/web/anti-human-trafficking/country-reports-and-evaluation-rounds>

<https://rm.coe.int/assistance-victims-thematic-chapter-8th-general-report-en/16809ce2e9>

<https://rm.coe.int/greta-2023-11-aut-q4-en-rep-with-appendices/1680adde40>

<https://rm.coe.int/3rd-greta-evaluation-report-on-belgium/1680a8940b>

<https://rm.coe.int/evaluation-report-france-third-evaluation-round/1680a5b6cb>

file:///C:/Users/anymary.jula/Downloads/broschuere_soziale_entschaedigungsrecht.pdf

<https://www.coe.int/en/web/anti-human-trafficking/country-reports-and-evaluation-rounds>

<https://rm.coe.int/greta-evaluation-report-on-the-netherlands-third-evaluation-round-focu/1680ad38f2>

<https://rm.coe.int/greta-evaluation-report-on-poland-3rd-evaluation-round-greta-2023-08-a/1680ab7039>

[1680a6e00c \(coe.int\)](https://rm.coe.int/1680a6e00c)

<https://rm.coe.int/greta-2018-8-fgr-swe-en/16808b1cd7>